K.
1973 MÁJUS 23

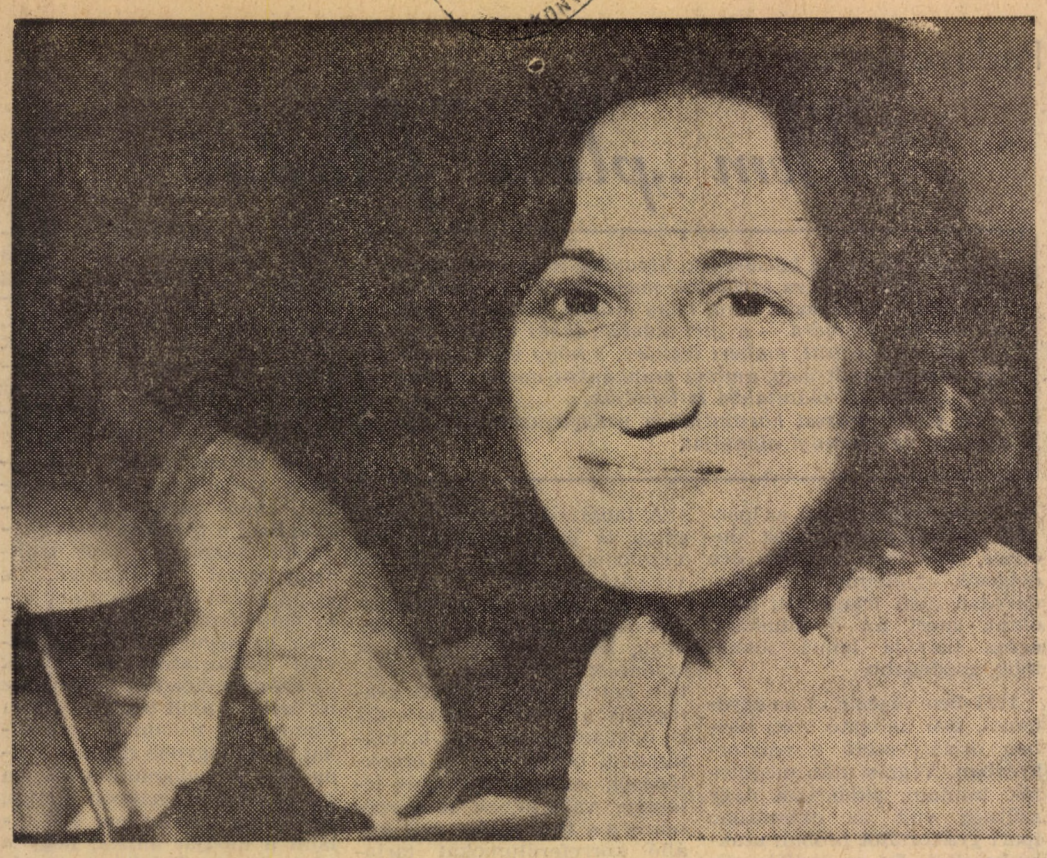

(Fotó: Bajusz Károly)

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XV. ÉVFOLYAM, 10. SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR 1973. MÁJUS 24.

Az Egyetemi Tanács határozatai

A koncentrált oktatásról, a szakosításról, a nyelvi szinttartásról

Az érdeklődés középpontjában állnak a május 7-én és 8-án megtartott egyetemi tanácsülés határozatai. Ez alkalommal foglalt állást az egyetemi tanács a reformmal kapcsolatos még le nem zárt kérdésekben, az MSZMP oktatáspolitikai határozatának figyelembe vételével a következő témakörökre kiterjedően:

Szak, szakágazat viszonya, koncentrált oktatási forma értékelése, beleértve a tanterv korszerűsítésével kapcsolatos javaslatokat (tantárgy összevonása, ritkítása stb.).

Az írásos előterjesztést széles körű vita követte. Az értekezlet határozatait a következőkben ismertetjük:

A szak-szakágazati rendszerrel, a képzés néhány alapkérdésével és a tanterv módosításával kapcsolatban:

Alapjaiban a szak- és szakágazati struktúra fennmarad.

A jövőben is érvényesíteni kell, hogy

a heti kötelező óraszám a tanulmányi idő egészére nézve változatlanul átlagosan 25 óra, egyes szakok adott szemeszterének folyamatos képzési idejében maximálisan 27 óra lehet.

A beszédszintű nyelvi képzést bármely szakhoz tartozó nappali tagozatos hallgató számára, aki azt felvette a jelenlegi 480 összóraszámon belül kell tartani; változatlanul érvényben marad az a rendszer, hogy az egyetemi diploma megszerzéséhez

a külkereskedelemi szak nemzetközi kapcsolatok szakágazatán, valamint piackutató szakágazatán két világnyelvből, a külkereskedelmi szak más szakágazatain, valamint a közlekedési szakon, s bármely szak piackutató szakágazatán egy világnyelvből kötelező a sikeres szigorlat és egy másik nyelvből kollokvium letétele.

Az előadások látogatásával kapcsolatban kezdeményezzük a Művelődésügyi Minisztériumnál, hogy

a tanulmányi és vizsgaszabályzat legközelebbi módosítása során maradjon ki az a tétel a szövegből, hogy „az előadások látogatása nem kötelező".

A koncentrált oktatási formával kapcsolatban az egyetemi tanács a következő határozatokat hozta;

A koncentrált oktatási formát, azaz koncentrált oktatás céljaira szolgáló

jelenlegi 4—4 hetes szemeszter időszakokat továbbra is meg kell tartani. Az intenzív beszédszintű nyelvoktatásban részt vevő hallgatók számára bármely szakhoz tartozzanak azok, a nyelvi órák számát a folyamatos szorgalmi időben heti két óráról három órára kell emelni.

Ennek ellensúlyozására bizonyos kötelező tárgyak oktatását azokon a szakokon, ahol a maximálisan megengedhető heti kötelező óraszám másképp nem tartható, a koncentrált időszakban kell megoldani. A koncentrált kurzusok speciálkollégiumok és tárgyak közötti nagyobb választási lehetőség érdekében a hallgatók — a tanszékek által kurzusonként megszabott korlátozó feltételek mellett — szaktól függetlenül más évfolyam hallgatói számára meghirdetett kurzusokra is jelentkezhetnek.

A koncentrációs tantervvel kapcsolatban kötelező koncentráltnak jelölte meg a határozat az I. évfolyamon

a Fortran c. tárgyat februárban;

II. évfolyamon

a szintfenntartó nyelvi órák számának emelése érdekében a következő kötelező tárgyakat kell a koncentrációs időszakban oktatni: külker. szak 3. félévben a Regionális gazdasági földrajz c. tárgyat; a népgazd. tervező-elemző szakon a 3. félévben a Lineáris algebra c. kiegészítő tárgyat, a 4. félévben a Numerikus analízist; a tanárképző A., B. és D. szakon a 3. félévben a kötelező gyakorló iskolai programot, a 4. félévben az Általános lélektant. A határozat előírja, hogy nyelvből a kötelező 18 óra mellé írjon elő a tanszék nyelvi labormunkát, az egyéb koncentrált tárgyakból pedig a heti óraszám legalább 12 óra legyen, és a tanszékek gondoskodjanak nagyobb hallgatói leterheltségről.

A III. évfolyamon

koncentrálni kell a Technológia és Áruismeret utolsó félévi anyagát, valamint az oktatását alsóbb félévre kell helyezni (a koncentrációra először az 1974/75. tanévben kerül sor); kötelező koncentrált a Szociológia; a népgazd. tervelemző időszakon a Lineáris programozás az 5—6. félévben; a tanári A. B. és D. szakon az 5. félévben Személyiségelmélet és a Nevelészociológia tárgy;

a IV. évfolyamon

a népgazd. tervelemző szakon kötelező koncentrált tárgy a 7—8. félévben az Algoritmuselmélet, a 8. félévben megkezdve a Világgazdaságtan folyamatos oktatásában való részvételt is; a tanárképző A. szakon a Jogi ismeretek, Népgazdasági tervcélok — vállalati magatartás; a B. szakon az Ágazati statisztika és a Revízió című tárgyak esnek a kötelező koncentrált alá.

Akadémikus oktatók

Május 11-én a Magyar Tudományos Akadémia 133. közgyűlésének zárt ülésén a tudományok doktorai közül megválasztották az új tagokat. Egyetemünk oktatói között — volt rektorunk, Pach Zsigmond Pál kivételével — ez ideig nem voltak akadémikusok, ezért külön nagy öröm számunkra, hogy Szabó Kálmán és Berend T. Iván személyében ketten is elnyerték a kitüntető címet. Friss István, Háy László és Bognár József mellett a most megválasztott Erdős Péterrel (MTA Közgazdaságtudományi Intézet) és Szabó Kálmánnal ötre emelkedett a közgazdász akadémikusok száma. Szabó Kálmán levelező taggá választása nemcsak kiemelkedő tudományos munkája, hanem egyetemünk elismerése is. Berend T. Iván, mint gazdaságtörténész fogja egyetemünket is képviselni legmagasabb szintű tudományos intézményünkben. Akadémikusok között szokatlan fiatal kora ellenére igen nagy és intenzív tudományos múltra tekinthet vissza.

Későbbi lapszámainkban szeretnénk olvasóinknak közelebbről is bemutatni tudományos tevékenységüket és terveiket. Kinevezésükhöz ezúttal szívből gratulálunk, eredményes működést és további tudományos sikereket kívánunk!

Jellemzések

Valamennyi elsőéves hallgatóról elkészült a szakosodáshoz szükséges KISZ-jellemzés. E jellemzések célja, hogy képet adjon a leendő másodévesek általános emberi tulajdonságairól, tanulmányi és mozgalmi munkájáról, szakmai készségéről. Miért van erre szükség? Nyilvánvaló, hogy a szakosodási kérelmet elbíráló bizottság nem ismerhet személyesen minden hallgatót, általában csak a jellemzésekre támaszkodhat. Kérdés, mennyire tesznek ezek eleget e követelményeknek.

A benyújtott jellemzések felét vizsgáltuk meg, három kategóriába sorolva azokat. Az első csoporthoz tartozónak vettük azt a hallgatót, *aki mozgalmi-társadalmi munkát egyáltalán nem végez*, vagy legalábbis jellemzéséből semmi nem derül ki.

Csak a konkrétan megjelölt munka vagy pozíció alapján soroltunk valakit a második, illetve a harmadik csoportba. Az előzőbe azt, *aki legalább egy rendszeres, vagy két konkrét, nem rendszeres társadalmi vagy mozgalmi munkát végzett*, vagy végez, *az utóbbiba azt, aki ennél jóval többet, kiemelkedőbbet.* A hallgatók százalékos megoszlása az előbbi szempontok szerint 43, 36, 21 százalék. *Legtöbben vannak tehát azok, akik „csak" tanulnak, vagy még azt sem* (mert „eredménye nem tükrözi képességeit"). Ennek a csoportnak néhány százalékkal több mint a fele az átlagnál jobb, a fennmaradó része rosszabb eredményt ért el.

A második csoportba tartozó hallgatók átlagos tanulmányi *eredménye a közepesnél valamivel rosszabb.*

A harmadik csoport a legkisebb létszámú. Érdekes, hogy *a kiváló mozgalmi munka sok esetben átlagon felüli tanulmányi eredménnyel párosul.* A társadalmi aktivitás tehát nem zárja ki a tanulást.

Vajon *helytállóak-e ezek a következtetések?* A hallgatók többségének ismeretében kijelenthetjük, hogy *általában igen. Sok esetben azonban a jellemzések nem teljesen fedik a valóságot.* Csaknem *mindenkinél szerepel* a következő, fentebb már említett mondat: *eredményei nem tükrözik képességeit.* Ezek a kijelentések, éppen azért, mert válogatás nélkül mindenkinél szerepelnek, elvesztik jelentőségüket.

De *mennyiben befolyásolja valakinek a szakválasztását, hogy „kedvenc írója Steinbeck és R. Rolland"?* Hogy kedvenc sportja az úszás és a kosárlabda? Hogy különösen a tudományos-fantasztikus irodalmat kedveli, hogy szereti a könnyűzenét, de inkább a komolyzene felé orientálódik? *És hihető-e, hogy a számítástechnika érdekli legjobban, holott két uv-je volt belőle?* Természetesen ez *a jelenség nem általános, mégis — elszomorító. Mert akik e jellemzéseket készítik, nincsenek tisztában munkájuk felelősségével.* És ha ezek a jellemzések közhellyé válnak, *a gondosan megírtak is elvesztik súlyukat.* De nemcsak a tartalmasággal van baj. Minden második ember jellemzésében szerepel irodalmi érdeklődés és tájékozottság — mégis, *a jellemzések túlnyomó többsége csapnivaló stílusú.* Félreértés ne essék, senki nem követel irodalmi jellemzéseket. Csupán arról van szó, hogy ezeket *helyes magyar nyelven, gördülékenyen, ellentmondásoktól, közhelyektől mentesen, rendszerezetten kellett volna elkészíteni.* Hiszen a tartalmi és stílushibák a jellemzettre nézve is hátrányosak lehetnek. *Néhány csoport értette csak meg, valójában mi is a feladat,* hogyan kellene megfogalmazni azt, amit egy emberről közölni akarnak, s így *ezek a jellemzések lettek a legjobbak.*

(D—K)

Egyetemisták konferenciája

Feladatainkat a mozgalomban nem önkényesen jelöljük meg, céljainkat nem véletlen módon tűzzük ki. Magunkhoz mérve helyzetünket, politikai arculatunkat, a konkrét társadalmi környezetbe beilleszkedve nevezzük meg lehetőségeinket, mozgásirányunkat, követelményeinket magunkkal szemben. Nem tagadjuk le, hogy megváltozván ezen feltételek új feladataink jelentkezhetnek, ami korábbi — a korábbi időszakra helyes — elveinket elavulással fenyegeti. Ilyenkor újra vizsgáljuk a megváltozott valóságot, s utána igazítjuk tevékenységünket meghatározó elveinket, állásfoglalásainkat. Ezzel mintegy megújítjuk azokat, s új, hatékonyabb formát biztosítunk változatlan, alapvető kommunista céljainknak.

Egy társadalmilag kisebb, egészében homogénebb réteg — pl. egyetemisták, főiskolások — sajátos helyzetére inkább jellemző — a belső és társadalmi — mobilitás, középtávú terveik, feladataik váltása, mint pl. egy összetettebb, nagyobb rétegekre, pl. az egész ifjúságra. Ezért is tűzte napirendre a május 4-én lezajlott Budapesti Egyetemi és Főiskolai Hallgatók VII. konfrenciája, a KISZ kb 1966-os, a felsőoktatási intézmények KISZ-szervezetei számára készült irányelvek tapasztalatainak megbeszélését. Hét év az egyetemek viszonylatában bizony hosszú idő, évfolyamok szereznek diplomát, újak ezrei válnak hallgatói KISZ-tagokká és kicserélődnek vezetőik.

Hét év ide — hét év oda, az irányelvek — ez mindegyik felszólalásból kicsengett — egészében még ma sem túlhaladottak. Hogy időtálló, a valós helyzetet tükröző ez a dokumentum, az mutatja, hogy egyes részletei helyesen kijelölt feladataink elvégzésével már megoldódtak.

Két fontos terület áll ma is különösen figyelmünk középpontjában. Az egyik a hallgatók politikai, erkölcsi arculata, a politikai nevelés. A KISZ-szervezetek nem állították középpontba agitációs, propagandamunkájukat, különösen elhanyogták az alapszervezetekben a személyre ható nevelést és bár nagyot fejlődött, mégis új formákat kell találni az egyetemen belüli és a társadalmi-közéleti tevékenység fokozására. A másik a hallgatók sajátos életközege: az egyetemi oktatás. A felszólalók megállapították, hogy a felsőoktatásban a reformmal nagyszabású és önvendetes javulás következett be, mégis maradtak gondok változatlanul: pl. a tanszékek szétaprózottsága, a tananyag szerkezetlensége miatt az oktatás struktúrája még ma sem a kívánt, az egyetemi oktatók nevelői, politikai tevékenysége, az ideológiai, világnézeti tárgyak oktatásának hiányosságai, a hallgatók képviseleti rendszere stb.

A KISZ újjászervezése után a szóban forgó 1966-os irányelvek voltak az első ún. rétegirányelvek. A KISZ VIII. kongresszusa határozata alapján a következő kongresszusig sorra meg kell vizsgálni ezeket a rétegirányelveket, természetes tehát, hogy a legrégebbinél indul el (egyszerre több szinten is) a tapasztalatok összegyűjtése. A Budapesti Egyetemi és Főiskolai Hallgatók VII. konferenciája egy lépcső ebben a most elkezdődött munkában, az ott elhangzottak egészükben a KISZ kb és azok munkabizottságai elé kerülnek, hogy felhasználhassák a legilletékesebbek, az egyetemisták véleményét.

— szabó —

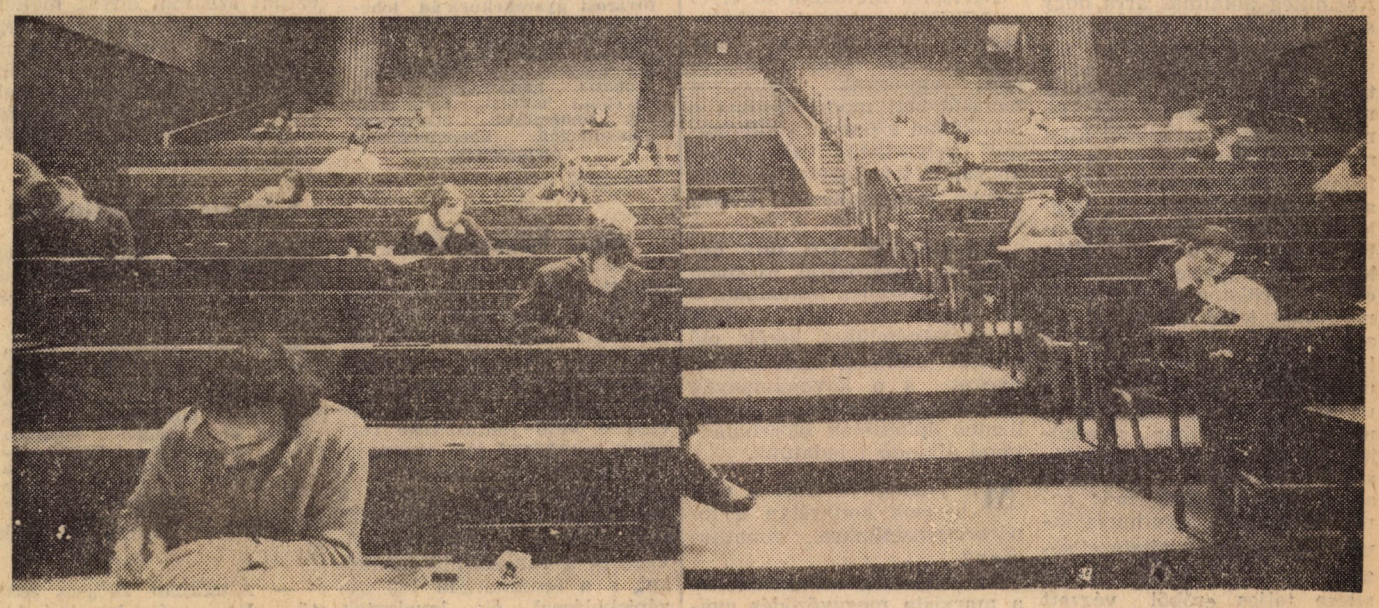

Könyvvitel... (Fotó: Eszes)

PÁRTÉPÍTÉS

Pártunk életének és munkájának a pártépítés igen jelentős részét képezi. A kommunistává nevelés és ily módon nemcsak a párt tagsága utánpótlásának biztosítása, hanem a társadalom számára olyan emberek kinevelése, akik életüket a haladás, a szocializmus ügyének szentelik, mindig elsőrendű célja és értelme volt és maradt a kommunisták munkájának. Így van ez egyetemünkön is. Kétségtelen azonban, hogy a nálunk dolgozó pártszervezet bizonyos mértékig speciális helyzetben van sok más intézményben és üzemben dolgozó pártszervezethez képest, és ez a speciális helyzet egyrészt kedvezőbb munkafeltételeket, másrészt nagyobb felelősséget jelent. Az egyetemünkön folyó képzés jellegéből következően hallgatóink, akik között a pártépítő munka döntő részét végezzük, alapos marxista képzést kapnak, hivatásunk, természetéből következően, pártos, marxista szemléletet követel meg tőlünk. Az egyetemre jövő és az itt néhány évet eltöltő fiatal érdeklődésénél és a kapott képzésnél fogva alapvetően marxista beállítottságú kell, hogy legyen, hiszen enélkül közgazdasági pályán hazánkban senki sem állhatja meg a helyét. Ebből következően azoknak a köre, akik között pártépítő munkánkat végezzük, döntően olyan fiatalokra terjed ki, akik még párttaggá válás előtt, sőt a pártba való belépés gondolatának felmerülése előtt megismerkednek a marxizmus—leninizmussal és azt saját meggyőződésüknek vallják. Ez a helyzet kétségtelenül rendkívül kedvező körülményeket teremt a pártépítés számára, ugyanakkor megnöveli gondjainkat és felelősségünket is. Ilyen értelemben pártépítő munkánk fontos, a közvetlen tagfelvételi munkával egyenértékű részének tekintjük, a hallgatók között végzett politikai munkát, mely a kommunistává nevelés fontos része. Ezen a területen nagy feladatok hárulnak a hallgatói pártcsoportokra. A hallgatói pártcsoportok sajátos szervezeti formája abban áll, hogy tömörítik magukban a párttagok és az egyetemi hallgatóság közös részét és így értelemszerűen rendkívül tág lehetőséget nyújtanak a hallgatóság körében végzett politikai és pártépítő munkára. Ezeknek a feladatoknak a teljesítése mindenek előtt az egyetemi KISZ-szervezet politikai munkájának nagyfokú, állandó és intenzív segítésében, irányításában nyilvánul meg. A hallgatói pártcsoportok az egyetemi pártszervezet és a kari pártszervezetek, konkrétan saját alapszervezeteik útmutatása alapján képviselik a párt politikáját, fellépnek annak minél teljesebb megvalósítása érdekébe. Ez a politikai munka a legfontosabb előkészítője a közvetlen pártépítő munkának, hiszen egyrészt politikai hatásában a hallgatók kommunista arculatának kifejlődése irányába hat, másrészt lehetővé teszi, hogy a párttagok megismerjék a kar hallgatóit és így minél szélesebb körből szerezzenek ismereteket arra vonatkozólag, hogy ki alkalmas, vagy lesz belátható időn belül valószínűleg alkalmas arra, hogy a párt tagjainak sorába léphessen. Ebben a munkában nehéz lenne túlbecsülni a párttagok személyes politikai munkájának jelentőségét. Itt nemcsak azt a mindenki által nyilvánvalónak tartott és elfogadott tevékenységet érzem a kommunistákra nézve kötelezőnek, hogy beszélgetésekben, vitákban a párt politikáját kell képviselniük — bár ezen a területen is nagy eredményeket lehet elérni és sok a kihasználatlan lehetőségünk is —, hanem azt, — s ez ugyanilyen nyilvánvaló és ugyanúgy kötelező —, hogy a mindennapi életben, munkájukban, személyes magatartásukban egyetlen pillanatig sem feledkezhetnek meg arról, hogy mint kommunistáknak különleges kötelezettségeik vannak, melyek teljesítése teljes erőből végzett munkát, állandó önképzést, kritikus szellemet, elvi állásfoglalást követel.

Ha mindezt a munkát jól végezzük, megfelelő hatást tudunk gyakorolni környezetünkre, s elegendő ismeretet szerezhetünk, hogy megbízhatóan dönthessük el, ki az, aki alkalmas arra, hogy a párt tagja legyen. Végső soron, természetesen mindenkiről egyéni elbírálás alapján kell eldönteni, alkalmas-e a párttagságra, vagy sem. Milyen szempontok azok, melyek alapján egy ilyen fontos kérdésben dönteni lehet?

A párttagfelvételeknél hármas követelményrendszert alkalmazunk. Vizsgáljuk, hogy a jelölt:

Meggyőződésében a tudományos marxizmus—leninizmus talaján áll-e, egyet ért-e a párt politikájával és vállalja-e a párttagságból adódó szervezeti kötelezettségeket?

A meggyőződést, természetesen rendkívül nehéz egzakt módon vizsgálni. Erre, legközelebbi ismerőseink kivételével, csak közvetve lehet következtetni. Ezért a tagfelvétel előkészítésének rendkívül fontos fázisai azok a beszélgetések, amelyeket a felvételét kérővel előzetesen a legfontosabb ideológiai-politikai kérdésekről folytattunk. Ezek a beszélgetések módot adnak arra, hogy a tájékozottságon túlmenően a felvételét kérő hallgató, alapvető kérdésekben vallott nézeteit is megismerjük, s ezek a beszélgetések a többi rendelkezésünkre álló információval együtt, elegendőek a határozott állásfoglaláshoz.

Közéleti szereplése tükrözi-e kommunista meggyőződését?

E kérdés eldöntéséhez elsősorban a KISZ-ben és más társadalmi szervezetekben végzett társadalmi munkát kell figyelembe vennünk. Hangsúlyozni szeretném, hogy a társadalmi munka mennyiségét és minőségét nem állandó megbízatásokhoz kötjük, hanem azt vizsgáljuk, hogy ez a munka hatásában megfelel-e annak, amit egy kommunistától joggal elvárhatunk. Mindenkitől, aki a párt tagja akar lenni határozottan megköveteljük, hogy a párt politikájáról alkotott helyes véleményét ne csak magában fogalmazza meg, hanem annak minden fórumon hangot is adjon, véleménye, meggyőződése mellettt mindenkor határozottan kiálljon, másokat is igyekezzen meggyőzni e politika helyességéről. Elvárjuk, hogy társaihoz, a közösséghez való viszonya, emberi kapcsolatai is megfeleljenek meggyőződésének.

Fontos követelményként jelentkezik a szakmai-tanulmányi munka is, hiszen a párt minden tagjának elsőrendű kötelessége, tulajdonképpeni munkájának magas szintű elvégzése. Ez egyetemünkön értelemszerűen a szakmai-tanulmányi munkában való jó eredményeket jelenti. Nem tartjuk az e területen végzett munka egyedüli mutatójának a tanulmányi eredményt, de nem is tekinthetünk el attól teljesen, kiváltképp az ideológiai tantárgyak területén nem.

Pártépítő munkánk fő elvei az MSZMP szervezeti szabályzatának megfelelően, már hosszú ideje kialakultak és nem változnak. Bizonyos hangsúlybeli módosulásokat e munkában azonban a mindenkori helyzethez való alkalmazkodás természetes követelménye természetesen hozott és hoz is.

Az MSZMP KB 1972 novemberi határozatai nyomán, a párt egészéhez hasonlóan, a mi alapszervezetünk is emelte a felvételüket kérők elé állított minőségi követelményeket, s a követelmények állandó emelkedése a szocializmus építésének előrehaladtával állandó feladatunk.

Mit jelentenek ezek a változások konkrétan a mi pártszervezetünkre vonatkozóan?

— Jelentik mindenekelőtt a marxista meggyőződés gyakorlatban való bizonyításának fokozott elvárását, azaz az eddiginél magasabb színvonalú társadalmi munkát, a párt politikája melletti határozott kiállást és a politika állandó képviseletét a hallgatók között.

— Fokozott figyelmet kívánunk fordítani a szakmai-tanulmányi munkára, mely minden párttag alapvető kötelessége egyetemünkön.

— Az eddiginél nagyobb figyelmet fordítunk munkás—paraszt származású hallgatók politikai nevelésére, az újonnan felvettek között e csoport arányának további növelésére.

— Egyes eseteket kivéve, általában minden felvételét kérőnek előzetesen feladatokat kívánunk adni, hogy azok teljesítése folyamán meggyőzően bizonyíthassa alkalmasságát.

Pártépítő munkánkat továbbra is tevékenységünk legfontosabb területei között tartjuk számos. Tisztában vagyunk azzal, hogy közvetlen politikai hatásain túl e munka távlati kihatásai is rendkívül jelentősek. Éppen ezért állandóan növelni kell erőfeszítéseinket annak érdekében, hogy a pártba csak igazi kommunisták kerülhessenek be, és hogy egyetlen ember se vesszen el a párt számára.

Gyarmati István
Ker. Kar HPCS-bizalmi

VIT

Egyetemünk levelező hallgatója Punyi István (II. évf. ip.) csapatával bejutott a 10×10 a tizedikre döntőjébe. Somogy megye csapata — ennek a csapatnak tagja Punyi István — igen jó eredményt ért el a május 14-i rádiós és a 17-i Tv-döntőben, a verseny jelenlegi szakaszában az I. helyen áll. Így a VIT-en való részvételük már csaknem bizonyosra vehető. Gratulálunk Punyi Istvánnak és csapatának és drukkolunk, hogy „ne fúrják meg" őket, ami egyébként csak akkor következik be, ha az ezután színrelépő valamennyi csapat jobb eredményt érne el, mint ők.

Pedagógusnap

Nem „plusz" feladat

A pedagógusnap külsőségek, hivatalos megemlékezések nélkül zajlik minden tavasszal, mégis egyik legkedvesebb ünnepünk. Emlékeztet arra, hogy milyen fontos — valamennyiünk számára — a „két oldalú", tanár és diák kapcsolatának meghitt, emberi légköre, s hogy mennyi tennivalónk maradt még, amivel munkánkat nemcsak eredményesebbé, de oldottabbá is tehetjük.

Az alábbi írással köszöntjük a pedagógusnapon egyetemünk valamennyi oktatóját.

Dr. Szabados Anna, az ipargazdaságtan tanszék docense, már több mint 20 éve dolgozik egyetemünkön. Szándékosan nem írtam azt, hogy oktat, mert az ő munkája, egész pályája ennél sokkal több, gazdagabb.

1951-ben végezte el az egyetemet, esti hallgató volt, közben osztályvezető a traktorgyárban. Végzés után meghívták tanítani, akkoriban nagy szükség volt az oktatásban ipari gyakorlatot próbált szakemberekre. Ez az indítás végigkísérte. Anna néni egész eddigi pályáját, s nagyon fontos szerepet játszik ma is. Szüntelenül foglalkozik esti hallgatókkal és más, nem nappali kurzusra járó káderek képzésével, ezeknek az oktatási formáknak a továbbfejlesztésével. Mindez olyan természetes — mondja —, hiszen az egyetemnek számtalan képzési feladata van, és azok ellátása mellett mindig gondolni kell a gyakorlat igényeinek, problémáinak változására is.

— Sokrétűek a tennivalók.

— Ezekben az években fő „profilom" az esti tagozatosok tanítása. Szeretem ezt a munkát, számomra mindig izgalmas a tanulás évei előtt és alatt gyakorlati közgazdasági munkát végzők oktatása. Nehéz és hálás feladat. Nehéz, mert olyan praktikus, naprakész ismereteket kell nyújtani nekik — az elméleti megalapozással összhangban —, amelyeket már végzés előtt alkalmazni tudnak. Ezzel kontrollálni is tudjuk a tananyagot. Ugyanakkor hálás, mert ha a követelményeket teljesítjük, akkor fokozottan érezhető, hogy a tanításunk eredményes, „hallgatói dicséretet kapunk", ez az egyik legnagyobb öröm minden tanár számára.

A tanárnőt a nappalis hallgatók is jó szakszemináriumvezetőnek tartják, szívesen vizsgáznak nála.

— A szemináriumvezetésben nekem az a legszebb, hogy végig lehet követni a diákok fejlődését. Nemcsak azt látom hétről hétre, hogyan gyarapodik a tudásuk, hanem azt is, hogyan szerzik meg biztonságukat, bontakozik ki érdeklődésük. Az első órán még félénken válaszolnak a kérdésekre, s a félév végén már önálló korreferátumokat tartanak. Érzem, hogy sokat tanultak, úgy, hogy közben megis szerették a témát, ezentúl kötődni fognak hozzá, kötődni fognak a szakmájukhoz.

Ehhez persze nemcsak tanítani kell tudni, nevelőnek is kell lenni. Megérezni az első erőfeszítésekből a későbbi eredmények ígéretét, felfigyelni a személyes adottságokra, egyéni problémákra. Jóindulatra van szükség.

— A hallgatót partnernek kell tekinteni, hiszen ugyanazért az ügyért fáradozunk. A tanár és diák oldal együtt többet tud tenni érte. A munkának ők éppen úgy részvevői, mint mi, problémáink közösek, és ők ezeket sokszor más oldalról is látják. Én mindig örülök, ha a hallgatók véleményt mondanak, ha igénylik, hogy azt hivatalosan is vegyék figyelembe, mert ez azt jelenti, hogy magukénak érzik az egyetemet, nem mindegy nekik, hogyan tanítják őket.

Ha sikerül emberi kapcsolatot kialakítani a diákjaimnál, akkor ezek nem szakadnak meg a diplomaosztás percében. Számtalan volt tanítványommal találkozom, s mindig van feleleveníteni való emlékünk, megbeszélni valónk az egyetemről és a gazdasági gyakorlatról, meghívnak az üzembe előadást tartani. Az az őszinte, nyílt hang, ahogyan elmondják nekem a gondjaikat, a legnagyobb dicséret számomra. A tudományos munka az egyetemen nagyon fontos, de közben mindig meg kell találni a módját annak, hogy a ránk bízott fiatalokat neveljük. Nem szabad ezt „plusz" feladatnak tekinteni.

Mindaz, amit itt leírtam, csak egy kis része Szabados Anna munkájának. De a legfontosabb része, ami áthatja egész tanári tevékenységét.

Munkáját elismerik, április 4-én a Munka Érdemrend bronz fokozatával tüntették ki.

Ezen a már eddig is szép és gazdag pályán volt egy nehéz szakasz: a középiskola elvégzése után nem tanulhatott tovább, hiába akart pedagógus lenni; a lehetőségeket a 45 utáni évek hozták meg számára.

Zsembery Ágnes

SG-GONDOK

A zsibongóban nap mint nap elmegyünk a STÚDIUM GENERALE faliújsága mellett. Ha véletlenül rápillantunk, képekből, rövid írásokból, hirdetésekből láthatjuk, észlelhetjük, egyetemi KISZ-szervezetünk egyik élő szakbizottságának munkájáról van szó. De ahhoz, hogy odafigyeljünk erre a mozgalomra, nem elegendő a faliújság: mélységeiben is ismernünk kellene.

Kardos Péterrel, az SG vezetőjével folytatott beszélgetésnek is az „ismerkedés" volt a célja:

— A Stúdium Generálé tulajdonképpen

3 részből tevődik össze: 1. vidéki középiskolásokkal foglalkozunk levelezés, táborok formájában; 2. Pesti Stúdium a fővárosi gyerekeknek ad lehetőséget az egyetemi felvételire való felkészülésre; 3. az Utóstúdium egyetemünkre sikeresen felvételizett stúdiumosainkpróbálja megkönnyíteni az egyetemi tanulás, élet, vizsgák nehézségeit, elsősorban konzultációk, korrepetálások formájában.

— 1972 őszén

600 középiskolás

jelentkezett a mozgalomba. Ebből — megfelelő szelektálás után — 420 gyereket vettünk fel, azonban a számok nagyságából is kitűnik, ennyi középiskolások egyetemi felvételre való felkészítése rengeteg munkával jár, olyannyira, hogy saját erőnket is meghaladta volna. Ezért a Számviteli Főiskola hallgatóival kooperálva próbáltuk elvégezni a ránkháruló teendőket, s a fennmaradó 180 középiskolással ők leveleztek. Sajnos, itt rögtön meg kell jegyeznem, ez a kapcsolat nem volt tökéletes.

— Nyolctagú csoportokba osztottuk a középiskolásokat. Novemberben indult a levelezés, 3 hetenként összesen 6 szakmai kérdést küldtünk ki megoldásra matematikából, történelemből, illetve pol.-gazd.-ból. Ennek megfelelően mintegy 100 egyetemista működött levelezőként. A levelezés célja részben a szakmai továbbképzés, illetve felkészítés biztosítása, részben pedig módszertani útmutatás a középiskolások számára.

— Milyen gondokkal jár ez a levelező tevékenység?

— Alapvető hiányosságként jelentkezett az a tény, hogy a levelezéshez kellően előkészített szakmai anyag mellett, nem állt rendelkezésre egy megfelelő javítási séma. Ugyanakkor egyre égetőbb szükség van egy konkrét hely — klub — létrehozására, ahol összejöhetnénk, megbeszélhetnénk problémáinkat. Így

a levelezés elszigetelt

tevékenysége fokozatosan közös munkává alakulhatna át. A levelezésnél a másik problémát az jelenti, hogy

nincs kellő kapcsolat a gyerekek és a levelezők között. Levelezés útján nagyon nehéz igazán közel férközni középiskolásainkhoz. Pedig ez a Stúdium egyik alapvető feladatát — a személyiség fejlesztést — tekintve is elengedhetetlen a mozgalom hatékonysága szempontjából.

— Milyen arányú a középiskolások lemorzsolodása?

— Általában 20%-ra tehető. Itt számolnunk kell egy momentummal: sokan úgy jelentkeznek a stúdiumba, hogy nem erre az egyetemre akarnak jönni. Természetesen ezt minél előbb tisztáznunk kell a gyerekekkel. Viszont, ami a lemorzsolódás szemszögéből sokkal nagyobb gond, több középiskolás levelezés közben riad vissza az egyetemi felvételi követelményeitől, s ennek is a súlyosabb esete, amikor nem megalapozott a visszalépés. Elsősorban levelzés útján próbáljuk visszahozni őket. Ha ez nem megy és ha az adott levelező ezt lelkiismereti kérdésként kezeli, költségeket nem sajnálva meglátogatja az érintett középiskolást és családját. Szülőkkel és a gyerekekkel beszélgetve próbálja meggyőzni őket az elhatározás helytelenségéről. Gyakran sikerrel. Ebből a szempontból is nagyon fontos és hasznos lenne a középiskolások és a levelezők közötti közvetlen kapcsolat. De egyszerűen anyagi kérdés, amit a jövő év szeptemberétől talán meg tudunk oldani.

— Milyen keretek között folyik az évközi munka?

— Alapvető jelentőséget tulajdonítottunk az öttagú szakmai csoportok kialakításának, azonban ezek nem működnek elég hatékonyan. Köztudott, hogy *immár 200—230 egyetemistát tekinthet a SG* aktívájának. S éppen azért, hogy a mozgalom atomizált voltát mérsékeljük, egy

Stúdium klubot

szeretnénk létrehozni.

— Milyen szempontok alapján válogatják ki a táborozókat?

— Minden középiskolás felvételi dolgozatot ír azokból a tárgyakból, amelyekből év közben levelezett. Ezt kijavítjuk. Ezenkívül minden levelező egyetemista értékeli a hozzátartozó középiskolások munkáját, rövid jellemzést készít róluk. Az így szerzett információk alapján döntjük el: ki jön táborba.

Elméleti csoportjaink munkálkodásának eredményeképpen ősszel már kész anyagunk lesz történelemből és matematikából.

Célunk ezzel az, hogy a SG-ben dolgozó hallgatók szakmai felkészültségét kellően megalapozzuk és pedagógiai felkészültségük színvonalát is emeljük.

Az utóbbiban a pedagógiai tanszék segítségére számítunk, ahol Juhász Ferenc elvtárs tett ígéretet az együttműködés lehetőségére.

— A táborhely megszerzése, magának a tábornak a megszervezése rengeteg adminisztrációs munkával jár. Az elmúlt tanév végén a harmadikosok részére Egerben volt tábor, idén tavasszal pedig Székesfehérváron kaptunk táborhelyet.

A SG problémákkal küszködik, ami életképességének és „küldetésének" szükségszerű velejárója, ahhoz, „hogy még tovább" tökéletesedjen. Ilyenek: a középiskolásokkal való kapcsolat elégtelensége, a munka „bizonytalan" folyamatossága, stb. Az SG, mint mozgalom, mint egyetemi KISZ-életünk szerves része, él, funkcionál, még ha csak annyira is, hogy nem olyan, mint amilyennek lennie kellene és amilyennek sokan szeretnék látni. De az, hogy jobb legyen, már nem csak az ott dolgozókon, de mindannyiunkon múlik.

KOCSI MARGIT

Tv-terem

Státusszimbólum...?!

Már a maratóni terjedelmű egyetemi küldöttértekezlet alkalmával is feltűnt, hogy a rögtönzött büfét miért éppen a II. emelet 247. sz. teremben helyezték el. Arra a következtetésre jutottam, hogy valószínűleg abban az időpontban, a szorgalmi időszak vége felé, a délelőtti órákban, amikor az épületben lámpással sem lehet üres termet találni, ez az egyetlen szabad helyiség akadt, mely köztudomásúlag az ún. tv-terem.

Meglepő ez a kis eset csak azért nem volt, mert már korábbi tapasztalataim is azt igazolták, hogy ha az egyetemen valaki órarenden kívüli óra, KISZ-gyűlés, netán értekezlet vagy egyéb sajátos okból üres termet igényel, és teremminiszterünktől is csak lelki együttérzést kap teremszám helyett, majdnem biztosra veheti, hogy a tv-szobába betelepedhet, hiszen az a legritkább esetben foglalt csak. Csoportommal együtt hajdan ugyan hallgattunk *ott néhány matek-gyakorlatot, de a* tárgy természetéből kifolyólag a legkorszerűbb oktatási eszközeink maximum

a tábla és a kréta

voltak. A 4 nagy, modern tv-készülék szomorú, szürke, poros képernyővel bámult le ránk akkor, és mi azon töprengtünk, vajon beszerelésük óta hányszor kapcsolták be, szegényeket.

Ezért aztán igencsak felkaptam a fejem, amikor meghallottam, hogy különös kísérlet színhelye lett a tv-terem (ahol már nem a kréta képviseli a korszerű technika csúcsát), mégpedig a IV. éves tanár C-szakosoknál.

Meglátogattam „kísérletüket": s egy áruismeret-módszertan gyakorlatba csöppentem. A táblán „A kenyérgyártás" cím alatt szabályos középiskolai óravázlat, előtte fehér köpenyes leendő „tanárnéni" felelteti az „osztályt" *játszó csoporttársait. Magyarázata közben, számomra* rejtélyes jelre egyszer csak felfénylik a fejünk fölé a falra szerelt

4 tv-készülék

képernyője, csöndes zúgásba kezdenek, s pár pillanat múlva vidám aláfestő zene mellett, figyelemre méltó kisfilmet tekinthetünk meg a modern nagyüzemi kenyérgyártásról.

A film befejeztével „tanárnénink" visszakérdezi az „osztálytól" a látottakat és hallottakat, majd visszaül csoporttársai közé, hogy meghallgassa Illyevölgyi János gyakorlatvezető értékelését az órájáról. S hogy ne csak a bíráló-dicsérő szónak, hanem saját szemének higgyjen: egy intésre ismét búgni kezdenek a készülékek, de ezúttal már a néhány perccel ezelőtt lezajlott áruismeret órát láthatjuk és hallhatjuk viszont a képernyőkön, sőt saját magunkat, mint hallgatóságot is megtekinthetjük, amint a magyarázatra figyelünk, vagy éppen a körmünket rágjuk.

Még egyszer újabb boncolgatásnak vetik alá a képmagnó segítségével az elhangzott előadást, szünet után pedig a csoport másik tagja kerül a „világot jelentő deszkákra".

A szünetben megtudtam a C-sektől, hogy azelőtt egy szűk kis teremben, valahol a kémiai labor mélyén tartották a szak-módszertani órákat, de a kényelmetlen körülmények arra késztették őket, hogy alkalmasabb helyiség után nézzenek. Tudták, hogy a tv-terem itt áll csaknem kihasználatlanul, megszerezték a termet, s ha már itt vannak, hát vették a fáradtságot, hogy egy — a szomszédos stúdióból irányító — technikus segítségére és saját leleményességükre támaszkodva

tanulmányaik szolgálatába

állítsák a rendelkezésre álló technikát (s meg kell vallani: nagyon ügyesen tették ezt!).

Ez az egyetlen csoport tehát — igaz a szak jellege is megengedte, sőt mondhatni követelte — rátalált a modern oktatás útjának egyikére. Csak az a kérdés, hogy — bármennyire is hasznos ez az ő számukra — az egyetem amúgy is lapos bukszája megengedi-e azt a fényűzést, hogy egy ilyen drága pénzen felszerelt és karbantartott berendezést heti 2 órában működtessünk? Biztos-e az, hogy a nálunk folyó oktatás a korszerű audiovizuális taneszközök közül éppen a televíziót használhatja fel a leghatékonyabban? A képmagnónak ugyan nagy előnye, hogy az éppen lezajlott események rögzítését és újra játszását lehetővé teszi, viszont a tanárszakokon kívül másutt, kérdés van-e ilyesmire szükség. De az is lehet, hogy csupán gondolkozni kellene azon, hogyan lehet egy-egy tárgy oktatásánál kihasználni a tv-termet, amire eddig az eltelt egy év alatt csak a technológiai tanszéken került sor.

— szücs —

Szigorlat szigor nélkül

A tanügyi reformok évszázados szakadatlan sorozata sok átalakítást végzett a felsőoktatásban a kor szavának engedelmeskedve, de a vizsgák felfokozott ideges, mondhatni idegbajos hangulatát úgy látszik, megkímélték. Jövendő korok diákja tán megéri, hogy kiderüljön, az év végi vizsga nem a természet örök rendjéhez tartozik, de erre belátható időn belül nincs remény. Így sajnos ezekben a napokban újra kényszerű kötelességünknek teszünk eleget, izgatottan, néma kétségbeeséssel toporgunk az Ajtó előtt, hogy aztán néhány perccel később kijőve fennhéjázva, világfias modorban meséljük el élményeinket remegő, másnap vizsgázó társainknak, majd egy napi pihenőt megszavazva magunknak elinduljunk a Palatinusra, vagy a sarki kétrészes amerikai szuperprodukcióhoz.

A vizsga negyedéves *tervező-elemző szakosok népgazdaság tervezése szigorlata volt.* A vizsga anyaga négy félévre terjedt ki, mindenki *két kérdést kapott, az elsőt a kétféléves gazdaságpolitika, gazdaságirányítás c. általános témakörből, a második, módszertani kérdést vagy matematikai közgazdaságtanból, vagy input-output elemzésből. A tét itt természetesen nemcsak az volt, átmegyek-e vagy megbukok,* hiszen az egyik legfontosabb szaktárgyból a negyedik év végén *rosszul szerepelni igen nagy szégyen* és nem lényegtelen a későbbi elhelyezkedést illetően sem. *A vizsgát a bizottság is izgalommal várta,* hiszen kétéves munkájuk eredményének egy részét tudják meg pár percen belül. Máris leírhatjuk tehát első számú állításunkat:

I. A vizsgán a tanárnak nem mindegy, hogy milyen jegyeket oszt ki!

Az első feleléshez mindig jó adag bátorság kell, persze ha az illetőt *Eika Juliannának* hívják mindjárt könnyebb megérteni, miért nem egy fiút lökdöstek előre. Júlianna nagy lendülettel kezdi a tételt, *a munkaerő népgazdasági megoszlásához* azonban úgy látszik különböző irodalmi forrásokból vette a számokat, mert *a százalékok összege jóval száz feletti.* Az apró epizód természetesen semmit sem nyom latba osztályzatánál, úgyszintén az a jövőjéért aggódó igyekezet, amivel arra a kérdésre, *hogyan szabályozná a jövedelmeket azt válaszolja, hogy elsősorban a nagyobb képzettséget díjazná.*

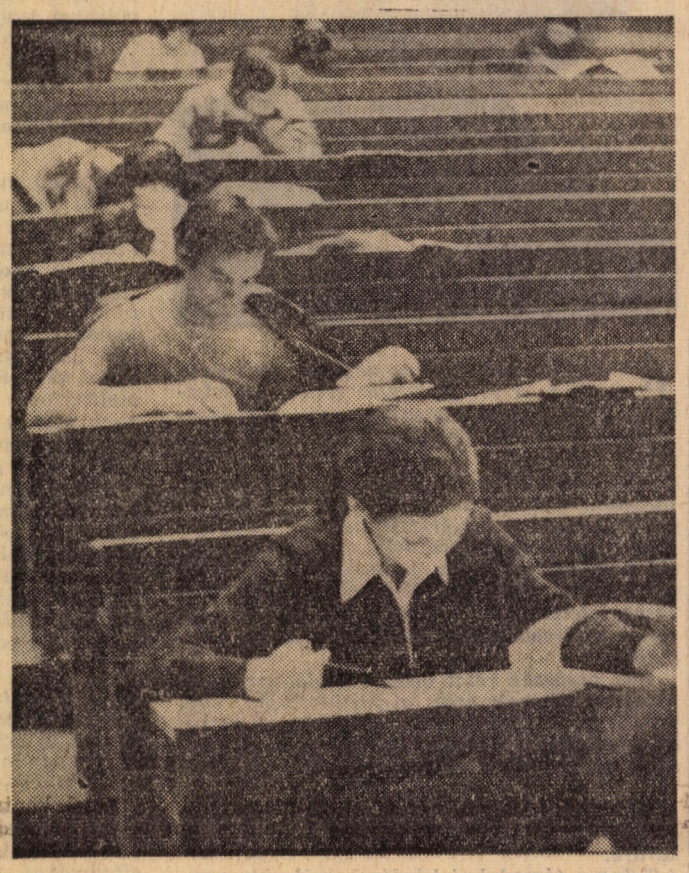

(Foto: Eszes)

A következő fiú szakkollégista, első helyezett TDK-s, látszik, hogy jó jegy elérésére törekszik, *de miután a nemzeti jövedelem felhalmozási része és a beruházások közé magától értetődően egyenlőségjelet tesz és legalább két percig kardoskodik emellett, az ötös bizony elúszott.* Hogy semmi kétséget ne hagyjon a vizsgáztatókban (hátha csak rövidzárlat volt), arra a kérdésre, mi okozta 1971-ben a beruházások elszaladását, először az ötvenes évek gazdaságpolitikájában keresi a hibát. Hiába, *Temesi József* megszokta, hogy ez mindenre egy jó érv.

Mi a kedvenc témája? — kapja a nagyszerű lehetőséget a következő kislány *László János* tanszékvezetőtől, de a válasz csak tanácstalan vállvonogatás. A műszaki fejlesztés, azon belül az oktatástervezés lesz a tétele. Látszik rajta, hogy ez biztosan nem a kedvenc témája. Második definíciónk tehát így hangzik:

II. Minden eshetőségre (még jóindulatrohamra is) készüljünk fel!

A következő vizsgázótól is megkérdezik, hogy hova szeretne elhelyezkedni, de ő barátságosan megnyugtatja a bizottságot, neki bármelyik szék megfelel. A megismételt kérdésre kapcsol, hogy itt nem az ülőkéről van szó ,de pechjére kiderül, hogy kedvenc témáját és jövendő életcélját, az oktatástervezést épp az előző kapta, harmadik állításunk ilymódon:

III. Az eshetőségek száma végtelen, törődjünk csak a tanulással!

Kiss Béláné levelező hallgató szabatosan, logikusan építi fel témáját, *az első olyan felelő, aki érzi, hogy egy szigorlaton nem apró részletkérdésekre, hanem átfogó ismeretekre kíváncsiak.* Később aztán kiderül, hogy a *részletekkel* nemcsak emiatt *nem törődik,* hanem azért is mert *nem tudja.* Viszont van önkritikája és a csönd végén mindig bólint egyet és azt mondja: szomorú. A vizsga végeztével megkérdezi, hogy az eredményhirdetésen személyesen kell-e részt venni? A bizottság egy kicsit tanácstalan, hogy jogi képviselőjére vagy a férjére gondolt-e a megfogalmazással, s mindjárt egyszerűbb a válasz, mikor hozzáteszi a vásárra siet, még sok a dolga a megnyitásig. *Öt perc múlva kivételesen kézhezkapja az indexét, benne egy vadonatúj közepessel.*

A tételen dolgozók felől időnként *csukló zokogás tör fel. Egy kislány már a második zsebkendőjét sírja tele igazi könnyekkel.* Nagyon nehéz kérdést kapott és meg van győződve arról, hogy őt ki akarják készíteni. Pedig *Móczár József tanársegéd is tisztában van a kérdés nehézségével,* miután nem közvetlenül, hanem közvetve vonatkozik az anyagra, arra kíváncsi, rájön-e a megoldásra? S ha nem, majd együtt megtalálják. A tudás eközben is kiderül. Szerencsére *mikor rákerül a sor abbahagyja a sírást és mint a vízfolyás mondja el az első tételt.* A bizottság először nem kérdez bele. A második, a nehéznek vélt kérdés is jól megy, így negyedik tételünk:

IV. A sírás és a kapott jegy között semmiféle korreláció sincs!

Még három felelet, s a vizsga befejeződik. *Az eredményhirdetés előtt egy kis közvéleménykutatást tartok.* Kérdéseim a következők:

1. Hányast fogtok kapni? 2. Hányasra tudtátok a tételt? 3. Hányasra tudtátok az egész anyagot?

Íme a válaszok (hozzátéve a félórával később megszületett döntés):

	várt jegy	tételtudás	anyagtudás	kapott jegy
1. diák	4	5	3	4
2. diák	4	5	4	4
3. diák	4	3	4	3
4. diák	3	5	4	4
5. diák	2	4	3	4
6. diák	3	4	3	3
7. diák	5	5	4	5
8. diák	2	1	4	3
9. diák	4	4	4	5
10. diák	3	4	3	3
Átlag	3,4	4,0	3,6	4,0

A kis létszám ellenére megkockáztatok néhány újabb definíciót:

V. Úgy érezzük, hogy a kapott tételt jobban tudjuk, mint az egész anyagot (a tétel fix dolog, az anyag a vizsga perceiben egy homályos massza).

VI. Úgy érezzük, hogy jobban tudjuk a tételt, mint ahogy feleltünk (belezavartak, nem hagytak végigbeszélni stb.).

VII. Akár hisszük akár nem, a tanár (tiszteletlenség a kivételnek) ezt beszámítja. (Hiszen a várakozással ellentétben nem vontak le belőle hat tizedet.)

Hét állításommal azt hiszem senki számára nem árultam el titkokat, de hogy ne vádoljanak gonoszsággal, hozzáteszek egy nyolcadikat. Miután a kapott jegyek megegyeznek a három számsor maximumával:

VIII. Szigorlat szigor nélkül.

Farkasházy Tivadar

MAMA

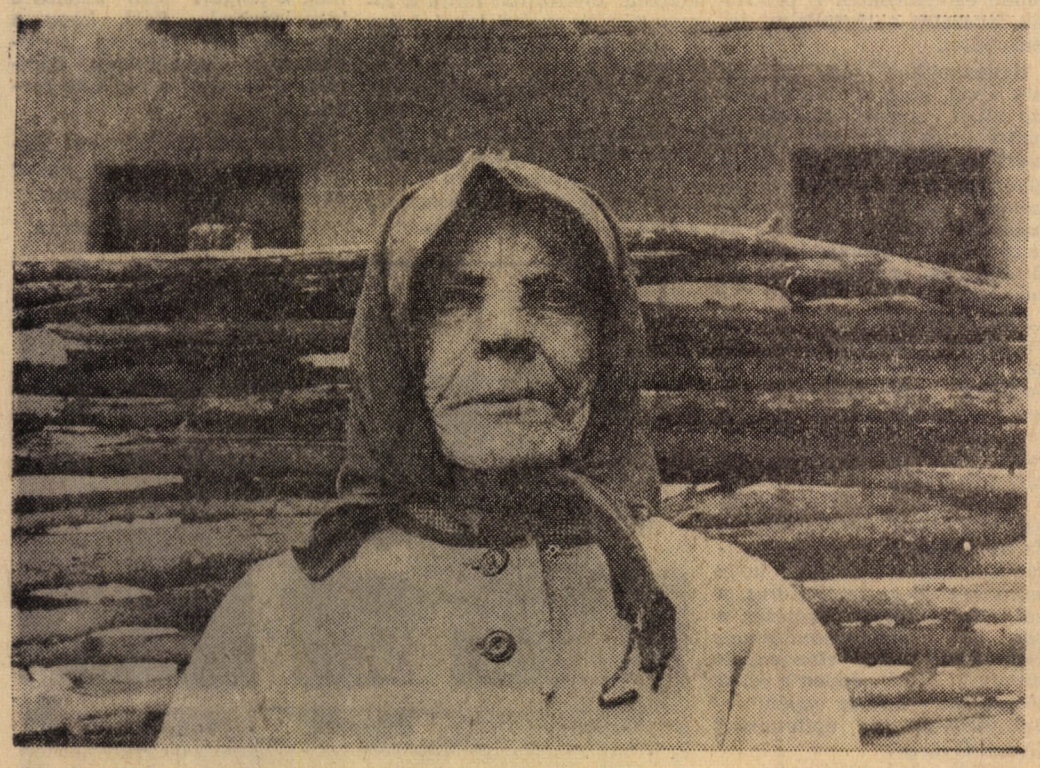

(Fotó: Bajusz)

FILÓ — FIFIKA

Meghalt a király, éljen a király!

Mindez közgáznyelven annyit tesz, mint P.G.-ből megszűnt, filóból megszülték. Mindenki tudja, hogy a nagy port és még több fát felvert minimumokról van szó.

Persze nehogy valaki arra gondoljon, hogy a filó teszt egyenlő a p. g. teszttel. Erről szó sincs.

1./ A filó tesztet nem kell 100%-ra megírni, elég csak 50, illetve 80%-ra. Hogy mennyi az a 100%? Nos azt a tanszék dönti el. Filó nyelven szabatosan, szépen fogalmazni, írni minden elsős tud már. Aki nem, az vessen magára.

2./ Sőt, a jó teszt emelhet egy kétes szóbeli jegyen is.

3./ A kérdésekre rövid, de velős választ kell adni. Semmi mást nem kell tenni, mint a legátfogóbb, leglényegesebb jegyeket kiemelni. Hát már ez is valami?

Sok sikert!

— Blahó —

Enyves a kezük!

Felháborodott hangú cédula jelent meg a minap az egyik hűtőszekrény fölött a Ráday utcai kollégium egyik folyosóján. „Te szemét! Van a pofádon bőr..." stb. A további szöveg nehezen tűrné a nyomdafestéket. Röviden arról, esett benne szó, hogy valaki a „hűtőbe" kirakott ételhordóból elemelte a húst, s így a munkából hazatérő tulajdonosnak már csak a köret maradt. A cédula olvasói, köztük én is, kicsit megbotránkoztunk. Jó, jó, de azért ilyen hangot... Aztán teltek a napok, s szaporodtak a cédulák. És amikor néhány napja szobatársam vérbenforgó szemekkel, átkozódva rontott a szobába, mindent megértettem. Négy szál házikolbásza, két doboz tojása tűnt el egyik pillanatról a másikra. És húsvét után a lopások elszaporodtak. A lakók nap mint nap keresték a DB-t panaszaikkal. „Elloptak egy kilónyi sonkámat" stb. A zsírlopás, vagy egy-két tojás eltűnése már senkit sem tud felizgatni. (!) A tulajdonosok tehetetlenek a szarkákkal szemben. Egyik ismerősöm kis cédulát mellékelt zacskós teje mellé. „Ne idd meg! Nagyon szomjas vagyok!" Néhány perc múlva már csak a cédulát találta meg, rajta felírás: „Én még szomjasabb voltam!" Remek sztori lenne, ha nem lenne mindez halálosan komoly. Mert most már nemcsak lopnak, hanem pofátlanul lopnak. És tehetetlenül nézzük. Debrecenben szép sikert ért el sportküldöttségünk. De az örömbe üröm is vegyült. A búcsúesten egyik csapattársamtól ellopták az összes pénzét. Pedig az asztalnál csak közgázosok, csak csapattársak ültek. És mégis... Ragad a kezünk! Nő az egymás iránti bizalmatlanság, nemre, korra, szakra, felsőoktatási intézményre való tekintet nélkül. De hát nem értem. Soha nem fordult még elő, hogy ne adtunk volna (ha volt miből) egymásnak kölcsönbe, örökvisszanemadásra. Ez szinte természetes. Ha valaki bejön és kér, adok, de ad X és Y is. Akkor miért lopunk egymástól?

Sebők János

A vb új szervező titkára:

Orosz Éva

Szimpatikus, közvetlen, határozott embert ismertem meg benne. Beszélgetés közben ritkán mosolyodott el, talán a téma komolysága okozta, hogy arcvonásai alig engedtek fel, láthatóan nehezen oldódott fel. Alapvetően komoly, határozott egyéniség. Mint kiderült, véleményét mindig kellő megfontolás után fejti ki, és bármire is terelődött a szó, magabiztosan válaszolt. Elsőéves, népgazd. terv szakra készül, hiszen szereti és érti a matematikát, amit még a székesfehérvári középiskolában szerettettek meg vele. 1972 óta párttag, most pártcsoportbizalmi.

— Nem féltél elvállalni ezt a KISZ-feladatot, hiszen a veled kapcsolatot tartó kari szervező titkárok csaknem mindegyike idősebb nálad?

— Erre nem is gondoltam. Nézd, ha a munkámmal sikerül magamat elfogadtatni, akkor nincs semmi baj, márpedig erre elegendő időt hagytak. A fő nehézséget inkább az okozza, hogy elsős vagyok, s tapasztaltaim az egyetemről, még nem eléggé alaposak a de ez idővel megváltozik. Mindenesetre érzem, hogy nem hagynak magamra, segítenek, tanácsokkal látnak el, és így sokkal könnyebb.

— Mi a közvetlen feladatod?

— Talán négy vázra lehetne felfűzni a tevékenységemet. Elsősorban közvetlen kapcsolatot tartok a kari szervező titkárokkal, azután a nagyobb egyetemi méretű megmozdulások irányítása, a vb- és a KISZ-bizottság határozatainak közvetítése, és végül a KISZ-bizottság üléseinek előkészítése. Ide tartozik még az egyetem szervezeti életének átfogása, irányítása. Ez részvételt jelent a feladatok elvi koncepciók kidolgozásában, másrészt ezek gyakorlati megvalósításának irányításában. Mivel én az alapszervi munkát tartom a legfontosabbnak, ezért ha közvetetten is, oda is hatni akarok. Idővel szeretném megismerni az alapszervi szervező titkárokat, bepillantani munkájuk folyamatába. Nagyon fontos az, hogy az általunk kiadott feladatok, tájékoztatások, határozatok lebontását mennyire sikerül megvalósítani az alapsejtekben és az erről visszaérkező jelentés mennyire alapos és reális. Nagy súlyt fektetek tehát a visszajelzések megszervezésére, mert fontos kapocs kell hogy legyen a reszortosok közötti jó viszony. Az elsődleges feladat, a tanulmányi munka mellett igyekeznünk kell megerősíteni a szervezeti életet és fegyelmet. Felmérjük, hogy az alapszervekben milyen erőt képvisel az aktív mag, s hogyan növelhető erejük.

— A tanulást, az oktatást említetted, mi erről a véleményed?

— Azok a felsőbbévesek, akikkel beszélgettem, és jövendő szakmájukról faggattam őket, olyan keveset tudtak mondani róla, hogy ez elgondolkoztatott. A KISZ kell hogy figyelmet fordítson erre is, hiszen az elsődleges cél, a kommunista szakemberképzés, s a kommunista jelleg mellett erősíteni kell, és pontosabbá tenni a szakmákra való felkészítést. Fontos lépést jelentene előre, ha gyakorlatban, egy gyárban, vállalatnál látnánk azt, hogy tulajdonképpen mire is készülünk, ha saját szemükkel győződnénk meg arról, hogy az egyetemen megszerzett tudás és ismeretanyag „kint" hogyan épül be a termelést irányító munkába, hogy lássuk a tantárgyaink helyét egy-egy munkakörben. Ez az, amihez a legritkább esetben segít hozzá bennünket a termelési gyakorlat. Igenis szükségünk van erre, hogy a homályos, körvonalazott elképzelésekből kikerekedjék a valóságos helyzet, az elkövetkezendő évek munkája.

Nagy tervekkel és elhatározásokkal indul neki az előtte álló nehézségeknek. Tele van ambícióval, kedvvel és elszántsággal, arra törekszik, hogy erős kézben tartsa a kari szervező titkárok által hozzá futó alapszervi munka fonalát. Ehhez pedig sok sikert kívánunk.

Demcsák Ágnes

Ata Kandó Pécsett

MÁSFÉL ÉVVEL EZELŐTT interjút sugárzott a televízió azoknak a dél-amerikai indiánoknak a sorsáról, akik közül egyre többen lesznek a terjeszkedő civilizáció fizikai áldozatai. Az interjú alanya Ata Kandó magyar származású, Hollandiában élő fotóművésznő volt. A pécsi tagozat dolgozói és oktatói KISZ-szervezete a műsor hatására megkísérelte felvenni a kapcsolatot Ata Kandóval annak érdekében, hogy közelebbről megismerje azt a küzdelmet, amelyet egy egyre szélesedő mozgalom folytat a világ közvéleményének felrázására.

Sok-sok próbálkozás után sikerült kapcsolatot teremteni, s ezt állandó levelezés formájában rendszeresíteni. A levelezésekből és a kapott kiadványokból egyre inkább kirajzolódott annak a szervezetnek a munkája, amely Hollandiában, Angliában, s Európa több más országában kiállításokkal, könyvekkel, felhívásokkal, különböző kiadványokkal és rendezvényekkel igyekszik egyre többeket megnyerni az indiánok megmentése gondolatának. E szervezet munkájában vesz részt Ata Kandó, aki először 1962-ben egy expedíció fotóriporterként járt Brazília, Peru és Venezuela őserdeiben, s közelről ismerkedett meg azokkal a törzsekkel, amelyeket a terjeszkedő civilizáció kiszakít természetes környezetükből.

ÁPRILIS 19-ÉN jelentős állomásához ért a kapcsolat, Ata Kandó Pécsre érkezett. Két alkalommal is nagyszámú érdeklődővel találkozott.

Vetítettképes előadása során, ahol a színes felvételek valóságos fotóművészetről tanúskodtak, egyrészt a szemtanú hitelességével, másrészt mély meggyőződéssel bizonyította, hogy Dél-Amerika több, erőteljesen fejlődő civilizációjának a gyárak, utak, bányák létrehozásával nem feltétlenül kellene szembekerülni az indiánok puszta létével.

Alapvetően azért kerül szembe a terjeszkedés e törzsek létével, mert a természetes környezet felszámolása, e népcsoportok erőszakos integrálása nem teszi lehetővé a további normális fizikai létet sem. A fejlődésben több száz évvel visszamaradott közösségek számára nem jelent megoldást minden áron való integrálásuk, vagy a mai civilizáció életritmusának átvétele, hanem ellenkezőleg, a meglevő természetes környezetük garantálása lehet az egyetlen kiút.

Az előadás és a beszélgetések során szenvedélyesen ütközött meg Ata Kandó mély humanizmusból és meggyőződésből származó véleménye a hallgatóságéval, ahol többségében olyan vélemény volt hallható, amely praktikusan a mai korhoz próbálta igazítani a megoldást.

AZ ÉRDEKFESZÍTŐ beszámoló sokak számára maradandó élményt jelentett. Valószínűleg 1974-ben hazánkba is eljut az a kiállítás, amely Európában a közvélemény jelentős részét nyerte meg az indiánok ügyének támogatására. A levelezés és rendszeres kapcsolattartás tovább folytatódik, s e kapcsolat első gyümölcseiért elismerés illeti Lőrincz Sándornét, aki a legtöbbet tette és teszi azért, hogy támogatásunk aktív legyen.

A pécsi tagozat
oktatói-dolgozói
KISZ-szervezete

1948 NEGYED SZÁZAD 1973

Visszapillantás egyetemi életemre

Kislánykoromtól kezdve nagyon szerettem tanulni. A felszabadulás tette azt is lehetővé, hogy gondolhattam egyetemi továbbtanulásra. Építészmérnök akartam lenni. Fel is vettek „ideiglenes hallgatónak" a József nádor Műszaki Egyetem építészmérnöki karára. Ideiglenesnek, mert csak „lány" voltam, és csak „kereskedelmi érettségim" volt. Egyidejűleg népi kollégista lettem, nagy lelkesedéssel dolgozva ebben a mozgalomban. A reálgimnáziumi érettségit fél év alatt ugyan sikeresen letettem, de közben érdeklődésem erőteljesen társadalmi, politikai kérdésekre terelődött.

1946 tavaszán részt vettem a Magyar Kommunista Pártnak azon a pártiskoláján, ahol felkészítették a fiatal, kommunista aktívákat az egyetemista ifjúság megnyerésére, a marxista egyetemek létrehozására folytatott harcra.

Mindezek közrejátszottak abban, hogy 1946-ban átiratkoztam az egyetem közgazdasági karára.

Telve a társadalmi kérdések mélyebb megismerése iránti vágytól léptem be az első előadásra. Ott dr. báró Kass Albert, a magyar közjog keretében „A magyar királyi korona tanára" okította hallgatóit. Érthetően ez a téma sok más előadással együtt az adott történelmi, politikai helyzetben sokunk számára annyira feleslegesnek tűnt, hogy a 46—47-es években kevés előadáson vettünk részt, és kevés vizsgát tettünk le. Szükségesebbnek tartottuk azt a politikai munkát, amelyet az egyetemi ifjúság megnyeréséért folytattunk a főiskolai diákmozgalomban, szemben állva a jobboldali szervezetek tanáraival és ifjúsági képviselőivel. Ez a harc akkor teljes energiánkat lekötötte, hiszen a fő kérdés az volt, hogy az egyetemi ifjúságot, sok esetben a tanárokat is, megnyerjük a szocializmusnak, meggyőzzük az új marxista egyetem létrehozásának szükségességéről.

Közben igyekeztünk marxista politikai, ideológiai ismereteinket, a Magyar Kommunista Párt és a népi kollégiumi mozgalom keretében gyarapítani.

1948-ban eldőlt társadalmunk továbbfejlődésének útja, 1948 szeptemberében megindult az új marxista közgazdaság-tudományi egyetem is. A régi hallgatókat a letett vizsgáik és politikai magatartásuk alapján meghatározott számban felvették az új egyetem harmadik évfolyamára azzal a megkötéssel, hogy az első két év szigorlatait az új egyetem tanítási rendjének megfelelően a harmadik-negyedik év tanulmányaival egy időben le kell tenni.

A tanév megindulása előtt férjhez mentem és megválasztottak a Magyar Egyetemi és Főiskolai Egyesületek Szövetségének (MEFESZ) függetlenített funkcionáriusává.

Ennek elfogadásához meg kellett szereznem Nagy Tamás elvtársnak, az új egyetem kurátorának (ami dékán) az engedélyét. Ma is fülembe csengenek szavai, amikor figyelmeztetett: „Etelka! Ez nem a régi egyetem! Itt tanulni kell! Függetlenített társadalmi funkció mellett nem fogja tudni letenni a vizsgákat!" Nem hittem a figyelmeztető szónak, vállaltam midkettőt. Örültem a bizalomnak, hogy megkaptam a hozzájárulást.

Szerencsére nem Nagy Tamás elvtársnak lett igaza, mert a harmadik évfolyam végén sikeresen szigorlatoztam, időben letettem a kötelező pótlólagos szigorlatokat is, és ráadásul a harmadik évfolyam leteltével megszültem kislányomat is. Amennyire visszaemlékszem, a MEFESZ-ben végzett munkámmal se voltak elégedetlenek.

Miért tudtunk ilyen sokat vállalni, véghezvinni? Mert valamennyiünkben, akik akkor az új egyetemre kerülhettünk, égett a vágy, hogy megismerjük a marxista közgazdasági tanokat, nem ismertünk akadályt. Teljes figyelmünkkel hallgattuk kitűnő előadóinkat — Berei Andor, Erdős Tibor, Friss István, Hevesi Gyula, Nagy Tamás, Rudas László elvtársakat, akik egyben gazdasági életünk aktív alakítói is voltak. Örömmel, lelkesedéssel és így könnyen tanultunk. A tanárokkal együtt aktív résztvevői, alakítói voltunk az új szellemű egyetem létrehozásának. Úgy vélem, a szocialista gazdaság irányítóival, a tanárokkal való aktív együttélés, együttdolgozás a forrása ma is annak, hogy a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem korszerűen képzett, a társadalmi, gazdasági fejlődéssel lépést tartó fiatal közgazdászokat nevel.

Keserű Jánosné
Könnyűipari miniszter

POL-STAFÉTA

Maratóni küzdelem után, fél pont különbséggel a II. évf. Tanár D-csapata nyerte — az idén először megrendezett — POL-STAFÉTÁT. A helyezések sorsa óriási küzdelemben dőlt el és az „utolsó" Pécs csapata is csak kevéssel maradt el az elsőtől! Az izgalmakban bővelkedő csatában a zsüri — mely végzett hallgatókból állt — is kitett magáért, próbáltak e fej-fej melletti küzdelemben is győztest kikiáltani, és a döntő kérdéseinek összeállításáért is minden elismerést megérdemelnek.

A múlt év őszén született meg a verseny gondolata és az APB a részletes kidolgozással Schultz Györgyöt bízta meg.

A POL-STAFÉTA célja egy politikusabb légkör kialakítása, felkelteni az érdeklődést a politikai kérdések iránt. Általános tapasztalat (ti. a versenyző csapatoknál), hogy a politikával aktívan foglalkozó emberek zöme nem éppen a csoport nagy része. A verseny kérdései az elmúlt egy-két év bel-, kül-, gazd.- és ifjúságpolitika eszményein alapultak. A kérdések között nagyobb számmal aktuális külpolitikai kérdések szerepeltek. A kérdésfeltevések változatos formái a szervező Schutz Györgyöt dicsérik, aki a verseny kérdéseinek összeállítását, a szervezés munkáját szinte egyedül végezte. Volt POL-TOTÓ, kép- és betűrejtvény, villámkérdés és átfogóbb elméleti kérdés is, izgalmas verseny — játékos formákkal.

A selejtezőket kieséses rendszerben, karonként bonyolították le, ezzel egyidőben Pécsen is elkezdődtek a selejtezők. A kalocsai null-évfolyam csapata a döntőre nem érkezett meg, hivatkozván elfoglaltságukra.

Utólag elemezve a verseny tapasztalatait, az megállapítható, hogy jobb propagandával a részvevők számát emelni lehet, a verseny előkészítésébe, a lebonyolításba több embert bevonni, a játékot egy nagy egyetemi hanyománnyá, rangos politikai versennnyé lehet változtatni.

A verseny győzteseinek és helyezetteinek jutalma: tollaslabdakészlet, kerámiák, könyvutalványok, Bartók-lemezek.

SCHUSZTER

„A kispolgáriságról"

A KÖZGAZDÁSZ április 12-i számában megjelent egy cikk a kispolgáriságról, amely szerintem az igen bonyolult és fontos problémát *nem eléggé átgondoltan kezelte. A cikk írója a következőképpen definiálta a kispolgáriasságot. „Az ember magatartása akkor válik kispolgárivá, amikor ösztönösen, vagy tudatosan, de mindenképp egoizmusból, önzésből, kényelemszeretetből leszűkíti, megszünteti kapcsolatát a kisebb és nagyobb közösségekkel".* A definíció már módszerében is hibás, mert egy megnyilvánulási formájából akarja levezetni a fogalmat. *Ez súlyos tartalmi pontatlansághoz vezet.* Való igaz, hogy a közösségtől való elzárkózás, az egoista passzívitás a kispolgári magatartás egyik formája, de:

1. Egy kispolgári tudatforma vagy magatartás lehet aktív, sőt agresszív a közösséggel szemben. Sajnos, van rá bőven példa.

2. Ha a passzívitást tesszük a kispolgáriság döntő kritériumává, felmerül annak a veszélye, hogy olyan embereket is kispolgárnak tekintünk, akik más okból passzívak. (pl. lelki beállítottság.)

A CIKK TOVÁBBI RÉSZÉBEN a kispolgáriság gyökereiről esik szó. Az, hogy a múlt hagyományai és a tőkés országok tudati hatása a gyökerek közé tartoznak, természetesen igaz. A *cikk írója harmadik okként egy pszichikai tényezőt említ, a kényelemszeretetet.* Én elismerem a tömegpszichológia eredményeit és létjogosultságát, de *nem tartom helyesnek, ha egy társadalomtudományi kategóriát lélektani alapon próbál valaki megmagyarázni.* Az ilyesmiről általában az szokott eszembe jutni, ahogy egyes — kispolgári (!) — ideológusok az „emberi jellemből" (pl. „eredendő egoizmusából") próbálják levezetni a társadalmi jelenségeket.

Ugyankakkor egy szó sem esik arról, hogy *a kispolgáriság túléli eredeti társadalmi bázisát,* és arról sem, hogy *miért teremtődhetnek újra egyes jegyei a szocialista viszonyok között. A szocializmus elentmondásai és az áruviszonyok fennmaradása döntő tényezője a kispolgáriasság meglétének.*

„FEJLŐDÉSÜNK ellentmondásossága magának a szocializmusnak a sajátosságaival is összefügg. A szocializmus egyik alapvető ellentmondása, hogy távlati társadalmi céljaink, például a társadalmi egyenlőség elérése érdekében a bérezésben a differenciáltság elvét kell érvényesíteni. Ez az ellentmondásosság nyilvánul meg abban is, hogy *miközben a kollektívizmus, a közösségi érzés elmélyítését, a közösségi ember vonásainak kialakítását és elterjedését tűzzük ki célul, éppen e célok eléréséhez kell az egyéni érdekeltségre is építenünk."* (Aczél György)

A cikk másik hibája, hogy a *gyűjtögetést, harácsolást, árufétist logikailag összekapcsolja az életszínvonal emelkedésével,* a gépkocsikkal és a „frizsiderrel". (Így, idézőjelben írta.) Erre megint Aczél elvtárs szavaival szeretnék válaszolni: „...egyes körökben felmerül az aggódás a „frizsider-szocializmus" veszélye miatt. Ezek az aggódók a szocialista értékrendszert, a szocialista életformát féltik a fogyasztás, az anyagi javak iránti igények növekedésétől. (Ha olcsónak tűnik is, mindig is csak a hűtőgéptulajdonosok féltették a népet a frizsider birtoklásától.) *Nekünk továbbra is célkitűzésünk a szocializmus alapelveihez híven a dolgozó nép, a munkásosztály életszínvonalának emelése."*

A cikk írója szerint kispolgári jelenség például a mozgáskultúra elhanyagolása, vagy az, ha egy egyetemista nem tanul kellő szorgalommal. Kezd általános jelenséggé válni, hogy *egyesek minden, a társadalmi tudat szintjén jelentkező negatív jelenséget kispolgárinak minősítenek.* Pedig a kispolgáriságon kívül van még például bürokrácia, elidegenedés stb. Még tájékozott emberekkel is előfordul, hogy a „polgári" és a „kispolgári" jelzőket keverik. Pedig még a polgári sem azonos a kispolgárival. *Félő, hogy a kispolgárság fogalma terjedelmének mértéktelen bővítésével elvész a fogalom tartalma.*

Magyarán: Ha *mindent* kispolgárinak bélyegzünk, akkor ezzel nem mondunk *semmit.*

Sas István

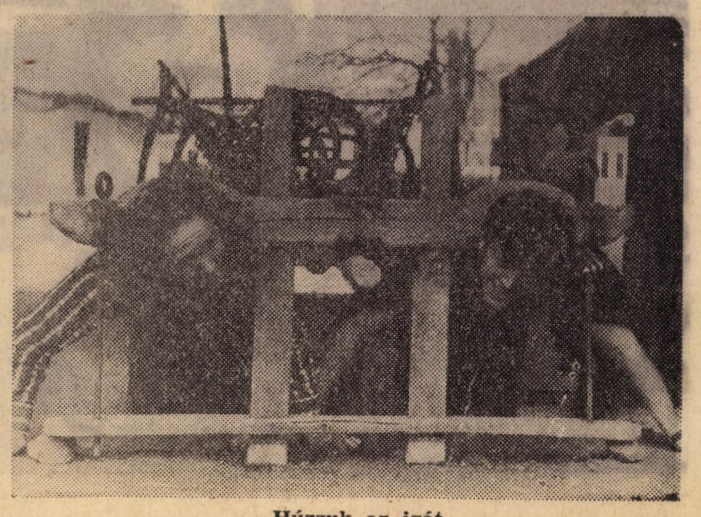

Húzzuk az igát

A TDK ez évi tapasztalatairól és a tervekről

Nyilatkozik a TDK-tanács titkára

A házi és a két országos TDK-konferencia végeztével ajánlatos visszatekintenünk az elmúlt évi munkára. Hasznos ez a visszapillantás — az értékelésen túl azért is, mert számos változás volt, illetve indult meg a tudományos diákmunkák terén. Alakulnak az országos szervezeti keretek és keresi helyét a mozgalom az átstruktúrálódott oktatási formák között. Kerekes Sándorral, a TDK-tanács titkárával, a KISZ VB TDK-felelősével beszélgettem az idei évben végzett munkáról és a szerzett tapasztalatokról.

— Milyen általános szervezeti változások történtek országos és egyetemi szinten?

Az idén *megváltoztatták az országos konferencia időpontját* — két egymásutáni évben kellett indulnunk. A másik változás az volt, hogy *szétválasztották a marxizmus—leninizmus és a közgazdaságtan szekcióit,* azt a kettőt, ahol mindig érdekeltek vagyunk. *Előre kellett hozni az egyetemi TDK-ülésszakot,* hogy most is két év „termése" juthasson el az országos konferenciákra.

A Művelődésügyi Minisztérium már régóta tervezte *a TDK irányelveinek, szervezetének megújítását. Az ősszel megkaptuk* az utasítást, hogy alakítsunk TDK-tanácsot — nálunk ez már korábban is meg volt — de a tanács munkájára vonatkozó irányelvek, *a végrehajtási utasítás csak most, áprilisban látott napvilágot.*

A KISZ-bizottság novemberben megtárgyalta a TDK-munka módszereit, tulajdonképpen *ez volt az útmutatás, amit legjobban követni tudtunk.* Megpróbáltunk a korábbinál is körültekintőbben dolgozni.

November elején kiadtuk a témák listáját és a jelentkezési lapokat. *Az volt a célunk, hogy a jelentkezőkkel szervezetten tudjunk foglalkozni, segítséget tudjunk nyújtani vagy szerezni nekik.*

Új bírálati rendszert vezettünk be, *minden dolgozatot ketten pontoztak,* a korábbi egy helyett, ezzel mindenképpen *objektívebb ítélet alapján kerülhetett bemutatásra vagy elutasításra egy-egy munka.*

— Milyen nehézségeitek voltak a szervezés során?

A legtöbb *baj a határidőkkel volt.* A december eleji jelentkezési határidő január végére tolódott ki, s akkor is csak a pályázók fele jelezte, hogy dolgozatot ír, illetve fog írni. *A munkák nagy része késő́n készült el,* így nagyon *rövid idő alatt kellett a 101 beérkezett dolgozatot elbírálni,* s szekciókban beosztani a 91 elfogadott munkát. Nem adta le mindenki a dolgozat rövid ismertetését sem, késésekről nem is szólok. Hiába dolgoztak rengeteget az ipari és az általános kari TDK-felelősök, *nem tudtuk lebonyolítani az egyetemi ülésszakot olyan formában, ahogyan terveztük,* az előzetes tájékoztatás nem volt elég alapos és gyors. *A KISZ-aktívák minden dicséretet megérdemelnek, ennyi szoros határidejű gépelési munkát ők sem tudtak gyorsabban elvégezni.*

A számtalan *szervezési feladat részben a mi erőnket is lekötötte,* nem tudtuk a munka tartalmi irányítását úgy kézben tartani, ahogyan szerettük volna. *Ezért is kevés még a dolgozatok közt az igazán közös munka, s nem kielégítően egyöntetű a tudományos színvonal.*

— Milyen további változásokra lesz szükség?

— *Szeretnénk az ülésszakot legalább kétnaposra bővíteni.* A munkát jövő *szeptemberben kezdjük,* ekkor fognak megjelenni a felhívások és ekkor szeretnénk megkezdeni *a TDK-körök szervezését.*

Ilyen *körök már az idén is működtek,* — bár nem mindenütt ilyen elnevezéssel — például az *ipargazdaságtan, a pégé és a munkatudományi tanszéken, a gazdaságpolitikai kutatócsportnál.* Ezekre a „magokra" építve kell jövőre kiszélesíteni a TDK tagságát. Általában elmondható, hogy *a menzán mindig meglátszott a tanszéki TDK-felelős tevékenysége,* lelkiismeretessége. Akik tudnak jó kontaktust teremteni a diákjaikkal, azok körül könnyen kialakul egy-egy lelkes kis „kutatócsoport".

Jövőre *pontosabban meg kell majd szabnunk a kari TDK-felelősök munkáját is.* Most nem volt kire támaszkodniuk és azt sem tudhatták pontosan, hogy kiknek milyen módon tudnak segíteni. *Nagyobb súlyt szeretnénk biztosítani az idegen nyelvű dolgozatoknak,* valószínűleg jövőre ezt is *témára orientáltan fogjuk meghirdetni.*

— Szerinted milyen tartalmi változások mentek végbe, illetve indultak meg a tudományos diákköri munka terén?

— Úgy tűnik az idén ismét *fellendülő szakaszába érkezett a TDK.* Ezt mutatta *a dolgozatok számának növekedése, a tanárok élénkebb érdeklődése is. A TDK és a szakszemináriumi rendszer kezdi megtalálni a helyét a képzésben, egymás mellett és egymást segítve.* Ezt érzem legjelentősebb eredménynek.

A hallgatók tudományos ambíciói is gyarapodtak, *a TDK az idén sokkal kevésbé volt „szakkollégiumi" ügy, mint korábban,* most csak 26 dolgozatot mutattak be ők, egynegyedét az összesnek, míg korábban jóval nagyobb volt a részesedésük. Nem ők írtak sokkal kevesebb dolgozatot; az az egész hallgatóságból írtak többen.

— Végezetül beszéljünk a díjakról a munkák honorálásáról.

— 30 ezer Ft-os költségvetésünkből *28 800 Ft-ot tudtunk kiosztani,* ez a korábbi összegnek csaknem kétszerese. Igaz 15 ezer Ft a jubileumi alapból származik. A díjak összegét nem tudtuk jelentősen emelni, azonban *valamennyi pályázót honorálhattuk egy-egy 100 Ft-os könyvutalvánnyal. Ez még mindig nem áll arányban a végzett munkával, de elismerés, aminek erkölcsi jellegét is tudtuk erősíteni az idén.*

Zsembery Ágnes

SPORT

A siker érzése az elismeréstől is függ

A Kinizsi kollégium labdarúgócsapata
(Fotó: Simor I.)

A tömegsportban, ellentétben a minőségi sporttal, még mindig érvényes a Coubertaintól származó elv:

„nem a győzelem, a részvétel a fontos!"

De azért a grundon sem szeret senki vesztes maradni, és a tömegsport versenyein is jó érzés és elismerésre méltó a siker.

A Kinizsi kollégium labdarúgó csapatának tagjai az utóbbi időben sokszor érzékelhették a győzelemmel együttjáró sikerélményeket. Bár az elismerés...

De erről majd később. Bizonyítékul az 1972—73-ban elért eredményeik.

1972 őszén veretlenül elsők az ipar-kari bajnokságon (a csapat tagjainak többsége erre a karra jár), a KISZ által rendezett Centenáriumi Kupán a négyes döntőben harmadikok, az egyetemi kollégiumi napok küzdelemsorozatán újra veretlenül elsők.

Ezután következett a két, általuk is legtöbbre értékelt eredmény. Debrecenben rendezték idén tavasszal a tudományegyetemeknek lassan hagyományossá váló sportrendezvényét, ahol labdarúgásban 20 csapat indult.

Két ötös csoportban folytak a selejtezők, csapatunk először 6:2-re legyőzte a tavalyi győztes szegedieket, majd 4:0-ra a finn egyetemistákból álló Igvaskiját, 6:2-re a DATE együttesét és végül döntetlent ért el a lengyelek, a Czestochowa ellen, így került az elődöntőbe. Itt újra

győzelem az ELTE ellen,

s végül a döntő, ahol ugyan nem sikerült legyőzni újra a Igvaskiját és a 11-es rúgások a 2:2-es végeredmény után a finneknek sikerültek jobban, a kupát azért megnyerték, mivel a külföldiek eredménye ebbe nem számított bele.

A legújabb siker pedig, első 4 hely a budapesti kollégiumok bajnokságán a Műszaki Egyetem és az ELTE előtt.

Tavaly október óta 24 mérkőzést játszottak, 19-szer győztek, 2 döntetlent értek el és csak háromszor szenvedtek vereséget a csapat tagjai. *Kovács Géza* II. ipar, *Béres Vilmos* IV. belker, *Kovács József* IV. agrár, *Nagy László* IV. belker, *Lukács Árpád* IV. belker, *Gazdag Ferenc* IV. agrár, *Kiss Lajos* IV. ipar és *Vida József* IV. agrár, a csapatkapitány, aki nagyon örül a sikereknek, de rosszkedvű is kissé és nemcsak a Debrecenben szerzett lábtörése miatt.

Ő mesélte, hogy túl a foci iránti szeretetükön az eredmények mögött azért más is van. Minden tornára, meccsre nagy lelkesedéssel és komolyan készültek. A kollégium környékén futottak, és sokat, nagyon sokat fociztak. Természetesen azt hinné az ember, hogy a számukra biztosított valamilyen sportlétesítményben edzettek. Kiderült azonban, hogy

felkészülni legfeljebb a duna-parti játszótéren, esetleg a Veres Pálné utcai kollégium udvarán tudtak.

Ez pedig alig több a semminél. Hiányát azonban mégis lehetett pótolni a sport, a játék iránti lelkesedéssel, szeretettel és — ez nem vicc, nem szokásos futballista mellébeszélés — sportszerű életmóddal a versenyek alatt.

A pálya, a felkészülés elengedhetetlen feltételének hiánya, az tehát, ami miatt nem tudnak úgy igazán örülni eredményeiknek, mivel úgy érzik, ennyit megérdemeltek volna, hogy legalább azt biztosítsák számukra, ha már szervezett keretek között, labdarúgószakosztályban nálunk, az egyetemen sajnos, nem lehet egy ideje ezt a sportágat úzni.

(Valóban nem lehetne valahogy újjáéleszteni a KSC futballcsapatát? Biztos, hogy csapat az lenne — szerintem nem is rossz!)

A csapatkapitány nagyon örül a sikereknek, de rosszkedvű is egy kicsit. Azt hiszem, igaza van...

ÚJVÁRI JÓZSEF

A sport és diákjaink

A tömegsport megszervezése részben a testnevelési tanszék feladata, részben pedig az ezzel foglakozó KISZ-aktíváké (KISZ vb sportfelelős, kari sportfelelősök, kollégiumi felelősök stb.).

Egyetemünkön mind a tanszék, mind a KISZ támogatja az egyetemi tömegsportot, de ez nem jelenti azt, hogy nincsenek problémáink. Ahogy *Molnár tanár úr is említette, meglehetősen sok, heti három óra áll a tömegsport rendelkezésére, és ehhez hozzájön a koncentrált vizsgaidőszakban rendelkezésünkre bocsátott teremlehetőség.* Kétségtelen, hogy a lehetőségek *nincsenek 100 százalékig kihasználva.* A heti óraszámnak, amit a tanszék rendelkezésünkre bocsát, kétségtelen, hogy elégnek kell lennie, és elég is — az óraszámot tekintve —, de még sincs kihasználva. *Mi ennek az oka?*

Arról van szó, hogy a *tanszéknek két tornaterem áll rendelkezésére* ahhoz, hogy az alsó évfolyamon testnevelési órát tartson, hogy a minőségi sportnak edzéslehetőséget biztosítson, és az ezzel járó bajnoki mérkőzések részére pályát adjon, hogy a tanárok, oktatók felől jelentkező igényeket kielégítse — és ezek után jövünk mi, a tömegsport.

Ebből világosan kitűnik, hogy a két terem *meglehetősen zsúfolt, szinte óráról órára be van táblázva.* Kétségtelen, hogy *mindenkinek jut terem, de itt a fő kérdés az, hogy MIKOR?* Mert *nem mindegy az, hogy mikor kap termet a tömegsport,* kora délután, késő délután vagy este. A legkedvezőtlenebb időpont — azt hiszem kétség nem fér hozzá — a kora délután. Hogy lehet összehozni egy foci- vagy kosármeccset délután 1/2 2-re vagy 2-re, amikor a szemináriumok, előadások java ilyenkor kezdődik. *Tapasztalatból tudom, hogy a kora délutáni órák* — a IV.-eseket kivéve — *szinte senkinek sem jó.* Sajnos többségében mégis ilyen időpontban kapunk termet a tanszéktől. *Így ezt a lehetőséget képtelenek vagyunk kihasználni.*

Számunkra *az volna jó, ha késő délután vagy este kapnánk szabad termet. De sajnos ilyenkor a minőségi sporté a terem, mivel nekik is kell az edzés.*

A tömegsport kérdése az egyetemen a mostohagyerek szerepét játszotta. Senkisem törődött vele, mindössze az elmúlt egy-két évben történtek pozitív változások. *Jó irányban halad az egyetemi tömegsport, de nincs még meg minrendben.* Probléma többek között, hogy *nincs fórumunk, ahol problémáinkat előadhatnánk* — kivéve a tanszék —, *ahol javaslatokat tehetnénk, ahová kérdésekkel fordulhatnánk.* Az egyetemi sportfelelős például nem KISZ vb-tag, és nem is KISZ-bizottsági tag. Tehát már maga a KISZ sem teszi olyan helyre a tömegsportot, ami megilletné. Ezen a területen változtatni kellene. (A küldöttértekezlet ebben változtatást hozott, mivel *a sportfelelős a vb állandó meghívott tagja lett. A szerk.*)

Probléma van a tömegsport-aktíva hálózattal is. Igaz, hogy van egyetemi sportfelelős, kari, illetve kollégiumi sportfelelősök, de *némelyik közülük csak „tisztségviselő", és nem tesz semmit.* Szükségünk volna *nagyobb létszámú aktívahálózatra. Szívesen várunk jelentkezéseket — azoktól,* akik erre rátermettnek érzik magukat — a tömegsporthálózat kiszélesítése érdekében.

Lőrinc Péter,
a KISZ volt sportfelelőse

Arcok a TDK-ról

NEMZETKÖZI SZEKCIÓ

Az idei TDK-konferencián részt vett külföldi egyetemi hallgatók közül szeretnék bemutatni néhányat a lap olvasóinak.

VASZKRESZINSZKIJ JURIJ SZOVJETUNIÓ

20 éves, a moszkvai Nemzetközi Kapcsolatok Főiskolájának IV. éves hallgatója. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok szakán tanul. A TDK-dolgozatának címe: „A gazdasági reformok hatása a gazdasági integrációra". Kiválóan beszél angolul és burmaiul (igaz, erről az utóbbiról nem volt alkalmam meggyőződni). Mint mondotta;

— Nagyon érdekelnek az olyan gazdasági mechanizmusok, amelyeknek egyik fajtáját 1968-ban Magyarországon is bevezették. Figyelemmel kísérem a reform segítségével elért eredményeket. Most jártam először Magyarországon, így nagy élmény volt a saját szememmel meglátni azt, amiről eddig csak olvastam, vagy a kint tanuló magyar barátaim meséltek. Idén szeptemberben Burmába kell utaznom féléves szakmai gyakorlatra, de miután közelebbről megismertem Magyarországot, szívesebben jönnék a távoli egzotikus ország helyett ide. A házigazdák nagyszerű rendezőknek bizonyultak és kiváló társaság gyűlt egybe. Sokat beszélgettünk és vitatkoztunk, ami úgy érzem, mindnyájunknak hasznos volt.

TAPIO SAAVALAINEN FINNORSZÁG

25 éves, a Helsinki Közgazdasági Egyetem IV. éves hallgatója. Már két éve tagja a Finn Kommunista Pártnak, ezért nem véletlenül választotta kutatási témájának és TDK-dolgozatának: „A gazdasági fejlődés és az állammonopolista kapitalizmus lényege Finnországban". Jól beszél angolul és németül. Rendkívül sokat érdeklődött a szocialista országok felől, elősorban a szocialista gazdasági rendszerről.

— Először jártam Magyarországon és egyben egy szocialista országban. Nagyon pozitív benyomásokat szereztem. Az itt látottak minden várakozásomat felülmúlták. Nálunk elég nehéz megfelelő információt szerezni a szocialista országokról, kevés az irodalom, amihez hozzá tudok jutni, és gyakran elferdítik benne a valóságot. Budapesten sikerült vennem több érdekes gazdasági könyvet és a Tőke III. kötetét németül, ami még nincs lefordítva finn nyelvre. Sajnálom viszont, hogy nem tudtam megismerkedni a magyar egyetemisták tudományos munkájával és TDK-dolgozataikkal, mert egyikük sem vállalkozott arra, hogy németül vagy angolul írja meg azt. Az itt-tartózkodás nagyon hasznos és érdekes volt számomra, hiszen most láttam először közelről, hogy milyen is a valóságban a szocializmus.

GÜNTER BOHN NDK

24 éves, a berlini Közgazdasági Főiskola IV. éves népgazdasági tervező-elemző szakos hallgatója. Érdekes TDK-dolgozatot hozott magával, melynek az volt a címe: „A termelési eszközök és fogyasztási cikkek gyártásának egyensúlya az NDK-ban". Két éve tagja a Német Szocialista Egységpártnak. Vitát folytatott az osztrák egyetemistákkal, akik minden áron azt próbálták bebizonyítani neki, hogy az osztrák állammonopolista kapitalizmus sajátos szerkezete miatt Ausztriában nincs kizsákmányolás.

— Bár nem sikerült őket meggyőznöm, mégis hasznos volt a vitánk. Azért tartom olyan nagyon jól sikerültnek ezt a konferenciát, mert a magyar fiatalok lehetőséget adtak arra, hogy különböző országokból, különböző nézetű és ideológiájú emberek jobban megismerhessék egymást. Nagyon jól éreztem magamat, és örülök, hogy nyáron visszajövök Magyarországra egyetemünk építőtáboros csoportjával.

JOHANN MIKULA AUSZTRIA

Egyetemén a szocialista országokkal való kereskedelemre specializálódott. Angolul, spanyolul és szerb-horvátul beszél. A TDK alatt sokakkal és sok mindenről vitatkozott. A viták elsősorban különböző gazdasági kérdésekről folytak, de gyakran átterelődtek politikai, ideológiai és kulturális témákra. A vitákat csak színesítette és érdekesebbé tette, hogy ő a barátjával polgári ideológiai alapról vitázott, míg a többiek marxista álláspontot képviseltek.

— Gazdag élményben volt részem a konferencia alatt, de legjobban a vitalehetőségnek örültem, amit a német, a szovjet, a finn és a magyar fiatalokkal folytattam. Bár különböző nézeteket vallunk és a viták után mindenki a maga álláspontját őrizte meg, néhány dolgot a szocialista országok gazdasági, politikai életéből már világosan látok.

Voltam már Csehszlovákiában és Jugoszláviában. Magyarországon most jártam először. Nagyon jól éreztem magam, mert a magyar egyetemisták valamennyi résztvevőt nyílt szívvel és igaz vendégszeretettel fogadták. Szinte modellként szolgálhat a békés egymás mellett éléshez az európai országok számára az, ahogyan 4 napig ez a különböző országok egyetemistáiból kialakult közösség együtt élt. Feltétlenül szeretnék visszajönni Budapestre, ahonnan szép emlékekkel utazom el. Jó volna még találkozni és elbeszélgetni újdonsült magyar ismerőseimmel.

A konterencia diákrészvevői jól megértették egymást, sokuknak közösek a gondjai és problémái ,ami abból következik, hogy fiatalok és egyetemisták. A finn diákok Svédországban dolgoztak, nyaranta, hogy ki tudják fizetni tanulmányaikat, és az osztrák egyetemista is gyakran beül hétvégeken a teherautó volánja mögé, hogy megkeresse a pénzt a könyveire és az utazásaihoz, de a magyar egyetemisták is sokszor vállalnak alkalmi munkát, hogy kiegészítsék ösztöndíjukat. Mindegyikünk szeret utazni, látni, beszélgetni, vitatkozni. Minderre nagyszerű alkalom volt a TDK, amelynek a hangulatára nyugodtan lehet mondani, hogy internacionalista volt. Ezek után csak azt reméljük, hogy jövőre is ugyan ilyen nagyskerű TDK konferencát rendezhetünk megint, és azt, hogy legközelebb több magyar egyetemista vesz részt idegennyelvű dolgozataival a nemzetközi szekcióban és nemcsak egy.

Tóth Vladimir

KÖZGAZDÁSZ

A MARX KÁROLY Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Felelős szerkesztő: Farkasinszky Tiborné
Budapest IX., Dimitrov tér 8.
Telefon: 257—207
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Csollány Ferenc
Készült a Szikra Lapnyomdában

25 ÉV HUMORA

Szeptemberben megjelenik a

GÖZGAZDÁSZ

Régi monda szerint egyszer egy palackból kijövő szellem megkérdezett egy közgazdász diáklányt, hogy mi a legforróbb kívánsága? A kislány összekulcsolta kezeit, ájtatosan az égbe bámult és azt válaszolta...

III. Múljék el tőlem e tantárgy!

De amíg elmúlik, addig is néha jól lehet mulatni rajta. 1959-ben és 1963-ban jegyzet sajtóhiba-pályázatot hirdettünk, a legjobbakat csak a GÖZGAZDÁSZ-ban találhatjátok, de azért ezek sem kutyák.

★

Egyiptomban időnként programokat rendeztek a zsidók, görögök, nubiaiak ellen. (És a programok összefoglaló neve bizonyára Egyiptomi Ünnepi Játékok volt.)

Ugyanúgy szennyet és vért izzadt a tőke minden pólusából. Amerikában, mint Európában vagy egyebütt. (Ha minden pólusából izzadt, akkor is legfeljebb kettőből tudta csinálni. Persze a pólusból verejtéket stb, kitermelni így is nagy mutatvány.)

★

... ennek keretében fellépnek ellentmondások, melyeket a gyakorlatban a helyes gazdaságpolitika valósít meg... (Ha önmaguktól is fellépnek, miért kell őket külön is megvalósítani? Egyébként pedig a gazdaságpolitikát az ellentmondások megoldására sokkal hasznosabb lenne felhasználni.)

★

A kapitalizmus megdöntése után kialakuló új társadalmi-gazdasági alakulatnak a kommunista társadalomnak a szocializmus csak alsó, fejlettebb szakaszát képezi. (Íme az inverz kommunizmus.)

★

Ezért itt sokkal jellemzőbb az össztársadalmi munka, tehát a holdmunka-ráfordításokat is figyelembe vevő mutatószám alkalmazása. (A mondat évtizedekkel megelőzi korát. Egyszer talán semmi különöset nem találunk majd ezekben az új, ma még szokatlan fogalmakban.)

Na, húzza, kedves!

★

De az egyetemen nemcsak tanulunk, hanem...

IV. Reggeltől estig

élvezzük a büfé, menza, klub, nagycsarnok, Gellérthegy, rakpart és kollégiumok által biztosított komfortot. Például a földszinten található

A technika csodája

Színhely: az I, II., III. és IV. számú előadótermek.
Szereplők: Izzadók, Didergők, Mérsékelt éghajlatiak, Hideg levegő, Meleg levegő és a Tervező.

EXPOZÍCIÓ

Tervező: Be van fejezve a nagy mű, igen.
A levegő forog (hm, hm...)
Az alkotó pihen.

I. FELVONÁS

Meleg levegő: (felül be).
Hideg levegő: (alul gúnyosan kacag). Nem, nem, nem, nem. Nem, nem, nem, nem.
Nem megyek én innen el!
(tényleg nem megy)

II. FELVONÁS

Izzadók: (a felső padsorokban alsónadrágban, illetve kombinéban ájultan rogynak jegyzetfüzetükre).
Meleg levegő: (kitartóan). Forró ritmust dalol a vérem...
Didergők: (az alsó padsorokban fagyott végtagokkal gémberedetten kucorognak).
Hideg levegő: (kárörvendően). Ilyen vagyok, ilyen...

III. FELVONÁS

Mérsékelt éghajlatiak: (Homlokuk izzad, lábukon fagyásfoltok.)
Hideg levegő: (kórusban). Nem, nem, nem.
Meleg levegő: Nem keveredem!
(tényleg nem)
Tervező: (némán áll, pelyhekben hull az átok, lassan teljesen belepi).

Függöny
(Faklen Pál 1963)

A KÖZGAZDÁSZ évtizedekkel ezelőtti példányait forgatva elmondhatjuk, hogy...

V. Ez a 25 év is jól kezdődött

Kiérdemesült vámház, csekély számú oktatógárda fogadta a munkás-paraszt fiatalokat. Ezen időszak humoros terméséből egy olyan cikket választottunk, amelyet nem az idő és a történelem avatott humorossá, hanem eredetileg is annak szánták. Egy olyan típusról, amelyik azóta sem pusztult ki a Dimitrov tér környékéről.

A lapuló

(DEKKOLARDUS SUNYITUS)

Természetrajzi ismertetés

Az egyetemi hallgatók családjába tartozik. Általában a hátsó régiókban él. Kétéltű lény, amit az bizonyít, hogy előadások alatt eléggé virgonc természetet árul el, de gyakorlatokon búvóhelyet keres. Szemináriumok alkalmával gyakran láthatjuk, amint riadtan meghúzódik valamely zugban. Az eget is kedveli.

Testét páncélzat borítja, amiről minden szemrehányás lepattan. Szaglása kitűnő, ezért dolgozatírás alkalmával ritkán látható. Hangja pusmogó, leggyakrabban suttogva mondogatja környezetének: „Súgj! Súgj!" A jelentkezést nem ismeri. Legveszélyesebb ellensége a gyakorlatvezető. Ellene a legkülönfélébb módokon védekezik.

MIMIKRI: mindig azt csinálja, amit a többiek. Ha azok helyeselnek, ő is. Esetenként csóválja a fejét, homlokát ráncolja, bólogat. Kétélű módszer.

MÉLÁZÁS: elmélázó tekintettel, melankolikus hangulatot terjesztve ül, ül, ül, képzelete szemmel láthatólag idegen szférákban csapong, s ha ilyenkor a szemináriumvezető „kiszúrja", magára vessen!

SÜLLYESZTÉS: Lábak, alsótest az asztal alatt, gerinccel a széken. Ilyen módon az asztal nyakig ér. Gyakori védekezési mód.

BŰVÖLÉS: Főkért a nőnemű tanulóknál (dekkolarda sunyita) divatos módszer. Bájos pillantások, negédes mosoly mindig a gyakorlatvezetőn csüngve.

BÚBÁNAT: fogfájás, fejfájás, hascsikarás, lázas állapot, mind-mind kedvelt formák.

A gyakorlatokon igen szelíd. Csápjaival „puskák" után kotorászik. Meggörbült háttal, leszegett fejjel laposakat pislogva igyekszik beolvadni a környezetbe. Szünetekben előbújik rejtekhelyéről s ilyenkor hangja is felerősödik. Általában makacs természetű, de volt már példa rá, hogy jelentkezésre is megtanították.

(Botka Zoltán/1953)

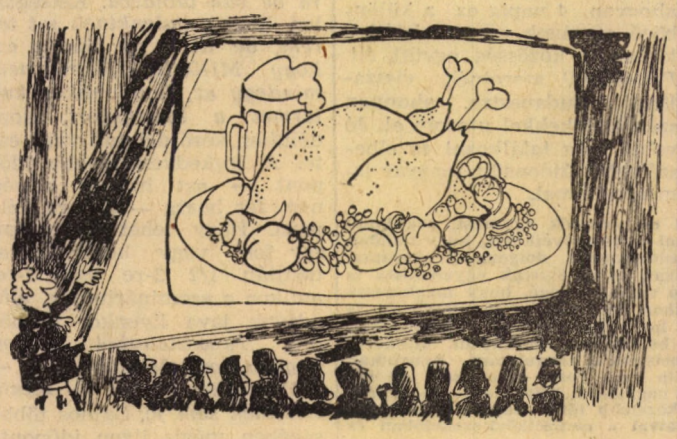

Ilyen adagot evett valaha a menzán Sipeki Barna

„Aki a kutyát szereti, rossz ember nem lehet"

Avagy tabló, a virágzó sznobizmus korszakából

Tegnap beleléptem valamibe. Újabban olyan tarkák a járdák, hogy egyre nehezebb kikerülni.

De materialista alapról mindig megnyugtatom magam: a természet körforgása, szerves anyag stb...

Vegyétek már észre, hogy társadalmi mozgalommal állunk szemben. Az emberi gondoskodás és humánum soha nem látott virágzását éljük. Folyik a kutyák civilizálása.

Mert őszintén, van-e szívderítőbb látvány, mint az a jól konzervált ötvenes hölgy, aki súlyos aranyakkal az ujján, ott guggol a fa tövében és... (tévedés ne essék, a műveletet a kutya végzi), odaadással törli a kis állat popsiját. Nem 2,30-as egészségügyi papírral, papírszalvétával!

Megragadom az alkalmat, hogy a dolgozó nők panaszát tolmácsoljam az illetékes szerveknek. Szívesen vennénk, ha divatlapjainkban kutyamodellek is szerepelnének, természetesen szabásminta-melléklettel. Nem elég, hogy az ebruhák tervezése, szabása, varrása is ránk hárul, még a divatot is mi ötöljük ki?!

Na és a húsellátás! Felháborodottan tapasztaltam a minap, hogy egy háziasszony egész délután a húsboltokat járta, hiába. Emberek, gondolkozzatok! Hát mit ad ez a nyomorult a kutyájának enni?

Nem akarok mindenbe beleszólni, de szerintem az autógyártás is rugalmatlanul áll hozzá a dologhoz. Nem veszik észre, hogy ma már a kutya státuszszimbólum, nem az autómárka. Külön ülést a kutyáknak a kocsiba (hogy néz ki, hogy az a kis rühes hátul kucorog az ember mellett!).

A társadalom legkisebb sejtjének, a családnak az életében is csodát tehet egy eb jelenléte. Ismeretlen fogalom a késői felkelés, megváltozik az idő és lakásbeosztás. A reggeli és esti kutyasétáltatás során szinte újra egymásra találnak a családtagok. Nem is beszélve a háziasszonyról, aki végre levetheti a konyhai kötényt, és bemutathatja ruhakollekcióit a szomszédoknak, akik ezidőtájt kutyáik társaságában szintén az utcán tartózkodnak.

Higgyék el, a kutya kiöli az emberből a már-már meggyökeresedett felsőbbrendűségi érzést az állattal szemben. A közös fürdőszoba, tányér, különösen az ágyhasználat, szinte összeolvaszt minket a természettel.

Igaz, sok baj van még velük. Sokan nem akarnak rászokni a fogmosásra. Sőt! — hihetetlen — egyesek még az evőeszköztől is idegenkednek. Pszichológusaink már dolgoznak az okok felkutatásán. De a kutyák civilizálása mindenki feladata kell hogy legyen!! Nélkülözhetetlen a társadalmi összefogás. Dicséretesnek tartjuk a „Kutya" című lap szerkesztőinek áldozatos munkáját, érthetetlen viszont a rádió és TV merev elzárkózása a mozgalom elől. Mennyivel felsőbbrendű a macska, kedves TV? Miért nem tudnak végre „Kutyaviziót" is csinálni? A rádió műsorába is belefér az ételreceptektől a babaszervizig minden, csak a „kutyatanácsadás" nem.

Embertársaim! Küzdjünk a sintérmozgalom ellen. Egyre jelentősebb erőt képviselnek és céljuk Pest megtisztítása a kutyáktól. Nem erőszakkal, vitában kell őket megtörniük. Hisz, aki a kutyát szereti, rossz ember nem lehet, mert hát a kutya is ember, és nem is ember az, aki a kutyát nem szereti!

Harsányi Ildikó

A világkép

A határozott határozat

Egyetemünk fennállásának 25. évfordulóját nemcsak látványos vetélkedővel, hanem mindenkit érintő okos határozatokkal is próbáljuk emlékezetessé tenni. Ezek a határozatok nem titkosak — szeptembertől már mindenki a saját bőrén érezheti hatásukat. Hogy ez mennyire így van bizonyítja, hogy már a verebek is csipripelik. Nemrégiben alkalmam volt meghallgatni két veréb csiripelését a zsibongóban.

— Van egy jó tanácsom — mondta az egyik.

— Mi az? — kérdezte a társa.

— Az Egyetemi Tanács.

— S az miért jó?

— Mert határozott.

— Mit határozott?

— Azt határozta, hogy a jövő tanévtől kezdve nem lesz nem kötelező az előadások látogatása.

— S miért határozott így?

— Mert határozottan kevesen jártak az előadásra. Az előadás pedig az oktatás szerves részét képezi.

— S miért jártak kevesen az előadásra?

— Mert a legtöbb előadás határozottan rossz volt.

— S ezentúl jobbak lesznek az előadások?

— Az nem volt benne a határozatban.

— S kinek jó ez a határozat?

— Határozottan mindenkinek. A tanárok lelkiegyensúlya is helyreáll, a diákok sem fagyoskodnak télen az előadótermekben. Fűteni ugyan ezután sem fognak jobban, de több ember hamarabb bemelegíti a termet.

— Hallottam valamit a koncentráltról, tényleg két tárgyból kell majd koncentrálni?

— Igen, de erről majd máskor. Most sietek, még nem határoztam, hogy hova, de azt hiszem, előadásra.

F. P.

Halász Géza karikatúrái

A nő

A férfi

A tér

A vész